

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VÝZNAM KRIMINALISTICKÝCH
DAKTYLOSKOPICKÝCH STOP PRO PRÁCI
POLICIE**

Autor práce: Marcela Sládečková, DiS.
Studijní obor: bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: kombinované
Vedoucí práce: Mgr. Jaroslav Hovorka
Katedra: právních oborů a bezpečnostních studií

2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Jaroslavu Hovorkovi za metodické vedení, rady a jeho volný čas a kolegovi por. Bc. Petru Divišovi za rady a konzultační činnost.

ABSTRAKT

SLÁDEČKOVÁ, M. *Význam kriminalistických daktyloskopických stop pro práci policie: bakalářská práce.* České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2011. 59 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jaroslav Hovorka.

Klíčová slova: daktyloskopie, daktyloskopická stopa, daktyloskopický otisk, evidenční systém, kriminalistika

Práce je zaměřena na jednu z metod kriminalistické praktické činnosti - metodu kriminalistické identifikace v oblasti daktyloskopie. Zabývá se vznikem daktyloskopie a jejími zakladateli. Jsou zde uvedeny metody vyhledávání, zajišťování a vyhodnocování daktyloskopických stop. Dále se práce zabývá expertizním zkoumáním daktyloskopických stop, postupem zpracování dodaného materiálu, ukládáním a jejich dalším využitím na pracovišti daktyloskopie OKTE. Cílem práce je zdůraznit důležitost daktyloskopické expertizy při objasňování trestné činnosti a výsledky kriminalistické identifikace pro práci policejních orgánů.

ABSTRACT

SLÁDEČKOVÁ, M. *Importance of criminology fingerprints in police work: Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, o.p.s., 2011. 59 p. Supervisor : Mgr. Jaroslav Hovorka.

Key words: dactylography, dactyloscopic fingerprint, registration system, criminology

The thesis focuses on one of the methods of criminology practical activity - the method of identification in the area of dactylography. It deals with the origin of dactylography and its founders. Its methods of searching, providing and evaluating fingerprints are mentioned. Also it deals with expertise research of fingerprints, process of delivered material, storing and their further use at the dactyloscopic workplace. The aim of the thesis is to emphasize the importance of dactyloscopic report while unravelling crime and results of criminology identification in police work.

Obsah

Obsah.....	6
Úvod.....	7
1 Cíle a metodika bakalářské práce	8
2 Historický exkurz do daktyloskopie.....	9
3 Fyziologické zákony daktyloskopie	14
4 Vznik a přehled daktyloskopických stop	17
5 Význam daktyloskopických stop	20
5.1 Stálost daktyloskopických stop.....	21
6 Vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop.....	24
6.1 Zajišťování latentních daktyloskopických stop	25
6.2 Vyhledávání a zajišťování viditelných daktyloskopických stop.....	28
7 Stopy z kůže živých a mrtvých osob	30
8 Daktyloskopické zkoumání	33
9 Kazuistika	36
9.1 Případ první.....	36
9.2 Případ druhý.....	40
10 Mezinárodní spolupráce	44
Závěr.....	46
Seznam použitých zdrojů	48
Přílohy	50

Úvod

Téma své závěrečné práce jsem si vybrala z toho důvodu, že je mi problematika daktyloskopie blízká, jelikož pracuji jako expert v oboru daktyloskopie na Oddělení kriminalistické techniky a expertiz Krajského ředitelství hlavního města Prahy Policie České republiky. Daktyloskopie patří k nejstarším disciplínám kriminalistické techniky. Můžeme ji chápat v užším smyslu jako metodu identifikace osob podle zvláštností kresby papilárních linií a v širším pojetí jde o způsoby snímání daktyloskopických otisků, vyhledávání, zviditelňování a zajišťování daktyloskopických stop a jejich hodnocení. Cílem mé práce je upozornit na to, že ačkoliv je daktyloskopie využívána v boji se zločinem již více než sto let, stále je předmětem zkoumání řady dalších odborníků, jejichž cílem je uplatňování nových poznatků v této disciplíně. Jde o poznatky získané při výzkumech z jiných oborů, například využívání vlastností nových materiálů, které slouží k vyvolávání a následnému zajišťování daktyloskopických stop. A v neposlední řadě je to hlavně rozvoj a využívání výpočetní techniky. V současné době je výpočetní technika neodmyslitelnou pomůckou pro práci experta v oboru daktyloskopie. Práci nejen výrazně zrychluje, ale i zefektivňuje. Na pracovišti daktyloskopie pracuji již řadu let, mohu tedy posoudit, že při současném počtu daktyloskopických karet s otisky prstů a dlaní a rovněž daktyloskopických stop z míst neobjasněných trestných činů, které se denně do daktyloskopických sbírek zakládají, by nebylo možné provádět identifikaci dříve platnými metodami. Většina těchto metod je již nahrazena tzv. automatizovanými systémy identifikace otisků prstů. V rámci Policie ČR jde například o výpočetní systém AFIS BIS nebo EURODAC.

1 Cíle a metodika bakalářské práce

V současné době pracuji jako znalec v oboru daktyloskopie na Odboru kriminalisticko-technických expertiz jednoho z krajských ředitelství Policie České republiky. Na tomto útvaru pracuji již 15 let a zabývám se identifikací osob a mrtvol neznámé totožnosti, vyhodnocováním a zakládáním kriminalistických stop do evidenčních daktyloskopických systémů. Vzhledem k tomu, že kriminalistická daktyloskopie umožňuje individuální identifikaci osob, provádím také porovnávání kriminalistických stop s podezřelými osobami a zpracovávám expertizní posudky.

Hlavním cílem mé práce je seznámit odbornou i širší veřejnost s možnostmi využívání kriminalistické daktyloskopie v praxi, s procesem vyhodnocování kriminalistických daktyloskopických stop, se závěry, které tato zkoumání přinášejí a také obeznámit se spoluprací našeho pracoviště s obdobnými evidenčními systémy v rámci Interpolu a Europolu.

Ráda bych také veřejnost ve své práci seznámila s historickým vývojem kriminalistické daktyloskopie, jejími hlavními představiteli a zakladateli. Chtěla bych objasnit, na jakých fyziologických zákonech je daktyloskopie postavena, jak a kde vznikají kriminalistické daktyloskopické stopy, jejich význam a obsah pro policejní práci, způsoby vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop. Také bych chtěla poukázat na zvláštnosti při vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop nebo otisků z kůže živých či mrtvých osob. V závěru bych chtěla výše uvedené zákonitosti kriminalistické daktyloskopie a možnosti jejich využití prezentovat na 2 případech.

K dosažení těchto cílů použiji metodu sběru dat, analýzy, syntézy a logického uvažování. Pro mou bakalářskou práci budu využívat dat, informací a poznatků z mého pracoviště oddělení daktyloskopie odboru kriminalistické techniky a expertiz, dále údajů a statistik z pracoviště Kriminalistického ústavu Praha a hlavně zkušeností nabytých v rámci práce znalce v oboru daktyloskopie.

2 Historický exkurz do daktyloskopie

Prvním nejstarším dokladem znalosti o existenci papilárních linií lze najít u indiánských kmenů, sídlících na teritoriu dnešního státu Indiana. V roce 1913 byly nalezeny kameny, na kterých jsou ryté obrazy, tzv. petroglyfy, znázorňující lidskou ruku. Stáří petroglyfů se odhaduje na několik tisíciletí před naším letopočtem. Účel obrazů s papilárními liniemi však nebyl spolehlivě zjištěn. Zda předkové dnešních indiánů znali a rozuměli daktyloskopii, to už asi nikdy nezjistíme. Znalost daktyloskopie však byla prokázána u Asyřanů. Podle historických pramenů byla ve zříceninách asyrské Ninive nalezena část knihovny založené v 9. století před naším letopočtem. A zde na střepech hlíněných tabulek byly vedle jmen i otisky prstů. Nejdříve se předpokládalo, že jde o náhodný otisk, vzniklý při výrobě tabulek. Z umístění otisků prstů vedle podpisu, které se navíc vyskytují vždy na stejném místě tabulek, můžeme usuzovat, že tam byl otisk vtačen úmyslně, aby se tím zabránilo falzifikaci. Otisky prstů na stejných místech se nacházejí i na výrobcích z keramiky, které byly nalezeny při archeologických vykopávkách v Řecku, na území bývalého Římského impéria i v Egyptě. Prvním autorem spisu o otiscích prstů, jako prostředku k zjišťování totožnosti, byl Číňan Kio Kung-yen. Podle něj Číňané znali význam otisku prstů a využívali ho při obchodních záležitostech. Z doby dynastie Sung je známá literatura, která se zabývala otázkami zhotovování otisků prstů. Toto dílo je z kriminalistického hlediska významné proto, že se v něm hovoří o používání otisků prstů v kriminálních procesech. O tom, že tehdejší obyvatelé znali daktyloskopii, existují doložené důkazy i z Japonska, Tibetu, Persie, Egypta i Turecka. V Japonsku pochází první zmínka o daktyloskopii z roku 672 n. l. Otisk prstu v Japonsku je uznáván prakticky ve stejný čas jako v Číně. Mimo otisků celé ruky byl v Japonsku znám i způsob nazývaný „bo-han“ – pečeť palce. Byl otiskován levý palec pouze zločincům. Je také zajímavé, že odsouzení museli před nástupem trestu opatřit svým otiskem rozsudek, což se provádělo podle zjištěných zpráv v Japonsku ještě před rokem 1868.

Na území střední Evropy v tomto historickém období poznatky o papilárních liniích nedosahovaly úrovně poznatků asijských a středovýchodních zemí. V německých zemích byl používán tzv. „handfestung“ – přiložení prstu pro osoby, které neuměly psát, a v podstatě nahrazoval podpis. Literárně jsou doložené zmínky o dermatoglyfech (jak se obrazce papilárních linií nazývají v naučné literatuře), které

zanechal **Marcello MALPIGHI (1628-1694)** ve své knize z roku 1686. Používal tehdy nový přístroj – mikroskop, a zjistil, že na konečcích prstů a na dlaních jsou různé čáry, které se stáčíjí do smyček a spirál. Ale dále se touto problematikou již nezabýval, jelikož zřejmě nedocenil význam těchto zvláštností tak jako níže uvedení.

Přírodovědec **Jan Evangelista PURKYNĚ (1787 – 1869)** je považován za průkopníka daktyloskopie. V roce 1823 vydal totiž latinský spis s názvem „*Rozprava o fyziologickém výzkumu orgánu zrakového a soustavy kožní*“. Význam tohoto díla spočívá v tom, že je v něm popsáno devět základních vzorů papilárních linií na kůži člověka, což je základ evidenčního daktyloskopického systému využívaný v současnosti. Rovněž upozornil na to, že v některých místech se nachází trojúhelníkové seskupení papilárních linií, tzv. delta, která je důležitým klasifikačním znakem. J. E. Purkyně se však dále nezabýval možností využití papilárních linií pro identifikační účely. Proto jej považujeme za objevitele fyziologických zákonitostí daktyloskopie, nikoli však za zakladatele kriminalistické daktyloskopie.

V šedesátých až osmdesátých letech minulého století se zabývalo problematikou papilárních linií několik vědců. Někteří z nich se pokoušejí o klasifikaci k třídění obrazců papilárních linií, provádějí se pokusy se zviditelňováním otisků, navrhuje se zjišťování zločinců podle obrazců papilárních linií. V roce 1882 použil otisku palce americký úředník Gilbert Thompson v Novém Mexiku, aby zamezil falšování šeků. Všechny tyto pokusy a práce značnou měrou přispěly k formování samostatného odvětví kriminalistické daktyloskopie.

První praktické základy daktyloskopické identifikace položil **sir William James HERSCHEL (1833 – 1917)**. Tento muž, který působil v bengálské provincii v indickém Hoogly, si všiml zvyku čínských obchodníků přicházejících do Bengálska, že zpečetují své dohody otiskem palce. Tento způsob použil sám v roce 1858 při stvrzení smlouvy s indickým obchodníkem, kterého tak přinutil k plnění smlouvy. Otisky prstů začaly Herschela natolik zajímat, že zkoumal otisky prstů svých známých, přátel a dalších osob, se kterými přišel do styku. A zjistil zajímavou věc, že se totiž v žádném případě otisky prstů dvou různých osob neshodují. O několik let později stál Herschel před problémem vyplácení důchodů penzionovaných indických vojáků a úředníků, kteří neměli žádné osobní doklady. Herschel se domníval, že při vyplácení

důchodů dochází k podvodům, a proto zavedl nový výplatní systém, při kterém musela každá vyplácená osoba potvrdit příjem peněz otiskem prstu na výplatní listinu. Tímto opatřením nejen zabránil podvodům, ale zároveň nastřádal spoustu materiálu k bádání. Svou metodu daktyloskopování osob vyzkoušel rovněž v jedné věznici, kde se tímto způsobem zamezilo záměnám těžkých zločinců za tzv. lehké případy a kromě toho se tato metoda uplatnila při zjišťování již vícekrát trestaných osob. Po takřka dvaceti letech zkoumání otisků prstů zaslal Herschel výsledky své dlouholeté práce inspektoru bengálských věznic. Jeho návrh na zavedení daktyloskopování osob ve věznicích byl však zamítnut. Nezávisle na Herschelovi pracoval na této problematice dr. **Henry FAULDS (1843 – 1930)**, kterému patří primát v myšlence, že otisky prstů z místa trestného činu mohou posloužit k zjištění totožnosti zločince. Na základě otisků papilárních linií se mu podařilo vypátrat a usvědčit pachatele dvou krádeží. V roce 1880 zpracoval dr. Faulds návod ke snímání otisků prstů, ve kterém navrhuje snímat otisky všech deseti prstů. Tento postup je v praxi vlastně používán do dnešní doby. Ale ani díky těmto převratným objevům ještě nedošlo k tomu, že by se daktyloskopie začala prakticky využívat. A bylo to z toho důvodu, že neexistoval vhodný klasifikační systém.

A na tomto místě je třeba si připomenout jméno dalšího Angličana na poli daktyloskopie, a tím je **sir Francis GALTON (1822 – 1911)**. Vystudoval medicínu, ale povolání lékaře se nikdy nevěnoval. Byl finančně nezávislý, a proto se věnoval cestování, svým zálibám a vědeckým zájmům. Byl příbuzným Charlese Darwina a pod jeho vlivem se zabýval i otázkami dědičnosti. Byl rovněž členem vědecké společnosti „*Royal Institution*“, která ho požádala o přednášku na téma identifikační metody Alphonse Bertillona.¹ Při shromažďování materiálů k této přednášce se spojil i s J. Herschelem, který mu ochotně poskytl všechn svůj nasbíraný materiál. Francis Galton pak na přednášce konané v roce 1888 hovořil i o metodě identifikace osob za pomoci otisků prstů. Díky materiálům, nashromážděným Herschelem, se Galton zaměřil na možnosti využití otisků prstů při identifikaci osob pro policejní praxi. Uvědomoval si, že proto bude potřeba vytvořit klasifikační systém, na základě kterého bude možno určit, zda dotyčná osoba již byla někdy v minulosti daktyloskopována. Při

¹ JEDLIČKA, M. Muzeum zla. [online]. 2009 [cit. 5. listopadu 2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.kriminalistika.eu/muzeumzla/bertilon/bertilon.html>>.

své práci na vytvoření klasifikačního systému vycházel Galton rovněž i z práce Jana Evangelisty Purkyně. V roce 1895 je jeho klasifikační systém hotov a publikuje jej v práci *Fingerprints directory* (Registrace otisků prstů). Uvádí zde názvy jednotlivých vzorů: vzor obloukový, smyčka vlevo, smyčka vpravo a spirála. Tyto vzory jsou platné dodnes.

O zavedení daktyloskopie do praxe se snažil rovněž policejní inspektor **Edward Richard HENRY (1850 – 1931)**. Svou iniciativou pomohl vytvořit centrální registraturu otisků prstů v Kalkatě. Také značně přispěl k tomu, že antropometrická identifikace zločinců byla v celé Britské Indii odstraněna a nahrazena daktyloskopií. Stalo se to tak, že komise jmenovaná indickou vládou na základě Henryho návrhu sdělila, že předností identifikační metody pomocí otisků prstů za využití klasifikačního systému, který Henry vymyslel, je jednoduchost práce, malý náklad na udržení aparátu, shromáždění znaleckých prací na jednom místě, jistota výsledku a v neposlední řadě rychlost, s jakou se jednotlivé případy vyřídí.

O rozšíření daktyloskopie do praxe se rovněž velkou měrou podílel **dr. Juan VUCETICH (1858 – 1925)**, pracující pro argentinskou policii v La Platě. Byl pověřen vybudováním antropometrické kanceláře. Tohoto úkolu se zhostil během velmi krátké doby na základě odborných časopisů, které popisovaly bertillonáž. Současně s těmito časopisy se mu dostal do ruky i časopis, kde byly popsány experimenty Francise Galtona. Vucetiche zaujaly články o otiscích prstů a daktyloskopii se věnoval mnohem více než antropometrii. Svým bádáním, nezávislým na Galtonovi, potvrdil i jeho závěry, týkající se vzorů papilárních linií. Jako prvním se mu podařilo usvědčit vraha na základě otisku prstu. Vucetichovi se též podařilo identifikovat mrtvolu muže neznámé totožnosti, a to díky své sbírce otisků prstů trestanců. Vucetich začal jako první používat pojmu daktyloskopie a zároveň formuloval její stěžejní zásady:

- Každý člověk má jiné papilární linie
- Tyto linie se od narození až do smrti nemění²

Vucetichova pracovitost a jeho posedlost daktyloskopií vedly k tomu, že se mu jako prvním podařilo usvědčit pachatele vraždy. V malém pobřežním městečku byl

² STRAUS, J., PORADA, V., a kol. *Kriminalistická daktyloskopie*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie ČR, 2005, s. 27.

s týdenním zpožděním nahlášen případ dvojnásobné vraždy malých dětí. Podezřelým byl soused, který matce dětí nabízel sňatek. Při ohledání místa činu byl na rámu dveří objeven krvavý otisk prstu. Po porovnání tohoto otisku s otisky matky bylo zjištěno, že se jedná o otisk jejího palce. Matka se pod tíhou důkazů k vraždě svých dětí přiznala. Byl to první případ v historii, kdy byl vrah usvědčen a poté odsouzen na základě otisku prstu.

Policie Argentiny přijala daktyloskopii za pracovní metodu jako první policejní sbor na světě. Vzhledem k vyšším identifikačním možnostem, jednoduchému zajišťování a zkoumání a pro celkovou praktičnost byla antropometrie nahrazena daktyloskopií. Ve dvacátých letech 20. století si již daktyloskopie vydobyla všeobecné uznání ve světě a znalecký posudek z tohoto oboru se stal plnohodnotným soudním důkazem.

V českých zemích v období Rakouska – Uherska rozhodovalo o zavedení identifikačních metod vídeňské c. k. policejní ústředí. Před oficiálním zavedením daktyloskopie do policejní praxe se jí soukromě zabýval pražský policejní komisař **František PROTIWENSKÝ** (některá literatura uvádí jméno Protivenský). Oficiálně byla samotná daktyloskopie v českých zemích zavedena 9. září roku 1908. Od tohoto dne se začaly vyhotovovat pro účely identifikace pachatelů daktyloskopické karty. Tímto dnem byla rovněž zrušena antropometrie a daktyloskopie byla oficiálně uznána jako jediný identifikační prostředek k identifikaci člověka.

Do roku 1952 se používalo starého „pražského klasifikačního systému“. V tomto roce se vyskytla nutnost rozdělit registrační oddíly daktyloskopických karet s obrazci papilárních linií, představující smyčky vpravo a smyčky vlevo, protože se tyto oddíly staly nepřehlednými. Byla rozšířena základní skupina daktyloskopických vzorů o dva tzv. nepravidelné vzory smyčkového tvaru s deltou vpravo a vlevo. Tímto rokem byl uveden v život „Československý dekadaktyloskopický klasifikační systém“, který byl na tehdejší dobu přehledný a rychlý.

3 Fyziologické zákony daktyloskopie

Daktyloskopie bývá charakterizována jako nauka o obrazcích na vnitřní straně článků prstů rukou, na dlaních, prstech nohou a chodidlech bosých nohou. Dále ji lze charakterizovat jako nauku, která se zabývá zjišťováním zvláštností tvarů papilárních linií a jejich využitím pro účely individuální identifikace v boji proti kriminalitě. Papilární linie jsou tedy to, co vlastně daktyloskop zkoumá. Kriminalisticko-technickou podstatu daktyloskopie tvoří vědecké poznatky o fyziologických vlastnostech kůže člověka. Jak již bylo řečeno, nacházejí se papilární linie na člancích prstů, dlaních a chodidlech. Jsou viditelné pouhým okem. Při silném mikroskopickém zvětšení je patrné, že tvoří pravidelné řady, přičemž mezi dvěma řadami je velmi mělká rýha, ve které vyúsťují potní kanálky, které procházejí celou kůží. Ústí těchto potních kanálků se nazývají póry. Na otiscích se nám jeví uvedené dvě mikroskopické řady tzv. hmatových bradavek jako jediná černá čára a tu nazýváme papilární linií nebo také kožní lištou. Mezi dvěma papilárními liniemi je rýha hlubší. Ta se nám na otiscích nezobrazuje a jeví se jako bílá čára. Papilární linie vytvářejí souvisle vyvýšené reliéfy, jejich šířka je asi 0,2 až 0,7 mm a výška 0,1 až 0,4 mm.³

Na první pohled by se mohlo zdát, že uspořádání papilárních linií je chaotické a nepravidelné, avšak při soustavném a pečlivém pozorování lze zjistit, že vzájemným křížením, změnou směru, rozvětčováním dochází k vytváření nejrůznějších obrazců. Jako prvním se podařilo popsat a klasifikovat základní vzory papilárních linií na posledních člancích prstů J. E. Purkyněmu. Mezi základní čtyři vzory patří oblouk, smyčka vlevo, smyčka vpravo a spirála. Na všech obrazcích kromě oblouku je patrná delta. Dále nám ještě papilární linie vytváří zvláštní tvary – znaky charakteristické pro identifikaci nebo též markanty.

Praktické využívání daktyloskopie v policejní praxi, jak již bylo řečeno, se datuje zhruba od poloviny devadesátých let 19. století. Z hlediska možného využití pro identifikaci osob bylo třeba prokázat exaktním způsobem individualnost, neměnnost a neodstranitelnost obrazců papilárních linií. Autorem těchto fyziologických zákonů,

³ NOSEK, V. *Daktyloskopie, cheiroskopie, podoskopie*. 1.vyd. Kroměříž: L.Gusek, Národní správa, 1947, s. 14.

kteří mají pro spolehlivost a jednoznačnost daktyloskopické identifikace nesmírný význam, byl anglický přírodovědec **Francois GALTON (1822 - 1911)**.

Daktyloskopie se v kriminalistické praxi řídí těmito obecně uznávanými zákonitostmi:

INDIVIDUÁLNOSTI

Nejsou na světě dva lidé, kteří by měli stejné obrazce papilárních linií. Tento zákon je podložen matematicko-statistickými výpočty, které jsou potvrzovány praxí, jelikož do současné doby nebyly nalezeny žádné dva shodné otisky, pocházející od různých osob. Francis Galton vypočítal, že je možných 64 miliard různých obrazců papilárních linií. Poněvadž odhadoval možný růst obyvatelstva Země maximálně na 16 miliard, dochází k pravděpodobnosti 1:4, čímž vyjadřuje, že by se v celkovém počtu obyvatelstva nenašel s velkou pravděpodobností jedinec, jehož otisk by byl totožný s otiskem někoho jiného. Přitom Galton počítá pouze s jedním prstem. Vezmeme-li v úvahu všech deset prstů, potom dojdeme k číslici, vyjádřené desátou mocninou 64 miliard. Je tedy prakticky nemožné, aby se vyskytli dva lidé, kteří by měli stejné otisky prstů.

RELATIVNÍ NEMĚNNOSTI

Druhý daktyloskopický zákon zní: obrazce papilárních linií člověka na jednotlivých částech těla jsou po celou dobu života člověka relativně neměnné.⁴ Vznikají již během embryonálního vývoje lidského plodu a při narození jsou již obrazce patrné. I když přetrvávají po celý život člověka, dochází například k růstu pokožky, vytváření vrásek, různých jizev, poranění kůže s papilárním terénem. Ale ani všechny tyto změny nemají vliv na provedení individuální identifikace.

RELATIVNÍ NEODSTRANITELNOSTI

Třetí zákon zní: papilární linie jsou neodstranitelné, pokud není odstraněna zárodečná vrstva kůže.⁵ Papilární linie nelze odstranit, pokud nebude odstraněna zárodečná vrstva kůže. Při běžném mechanickém poškození kůže se poškozené obrazce

⁴ SUCHÁNEK, J., a kol. *Kriminalistika-kriminalisticko technické metody a prostředky*. 1.vyd.Praha: Policejní akademie ČR, 1966, s. 27.

⁵ NOSEK, V. *Daktyloskopie, cheiroskopie, podoskopie*. 1.vyd. Kroměříž: L.Gusek, Národní správa, 1947, s. 19-20.

papilárních linií vždy postupně obnoví v původním vzhledu. Sama jsem se mnohokrát setkala s otisky osob, které například pracují ve stavebnictví, zemědělství či chemickém průmyslu a jejich papilární linie jsou poškozeny a tím je čitelnost jejich papilárních linií zhoršena. Po ukončení práce v tomto prostředí, kde přicházejí do styku s různými agresivními látkami, se u těchto lidí po určitém čase obnoví původní kvalita čitelnosti obrazců papilárních linií. Záleží samozřejmě také na věku osoby a stupni poškození kůže. Aby papilární linie byly úplně odstraněny, muselo by dojít k operativnímu odstranění zárodečné vrstvy pokožky. Tento zákrok by však byl patrný na první pohled a vlivem operativního zákroku by jizvy a srůsty vzniklé tímto zákrokem byly pro daného jedince opět zcela individuální a charakteristické.

Všechny tyto tři daktyloskopické zákony byly mnohokrát prověřovány a mnozí se snažili zpochybnit jejich platnost. Vždy se však nakonec jednoznačně potvrdila platnost uvedených základních daktyloskopických zákonů.

4 Vznik a přehled daktyloskopických stop

Daktyloskopickou stopou se rozumí kriminalistické stopy prstů, dlaní, prstů nohou a bosých chodidel, které odrážejí informace o papilárním terénu, tedy odrážejí papilární vzorce a byly způsobeny činností osoby, která má příčinný, místní, časový a jiný vztah k objasňování události.

Prvou možností vzniku stopy je jednoduchý mechanismus, tedy styk dvou objektů – člověka a objektu. Při tomto procesu se z člověka respektive z té části jeho těla, kde se papiláry vyskytují, přenese – navrství materiál z papilárních linií na nějaký objekt – na podkladový materiál. Tento podkladový materiál je schopen daktyloskopickou stopu přijmout a po určitou dobu uchovat odraz papilárních linií. Tak vznikají navrstvené daktyloskopické stopy – **navrstvené otisky**.

Samozřejmě je možný i obrácený proces, kdy se z objektu přenese určité množství nějakého materiálu na papiláry, dojde k odvrstvení. V podkladu se pak zobrazí vzorec papilárních linií i s markanty a vznikají tak **odvrstvené otisky**. Zde platí, že se jedná o zrcadlově obrácený obraz vůči originálu. Tento proces platí, pokud se papilární linie setkají s relativně tvrdým, rovným materiálem, působí zde pouze tlak a tím vznikají dvourozměrné daktyloskopické stopy, obecně nazývané **OTISKY**.

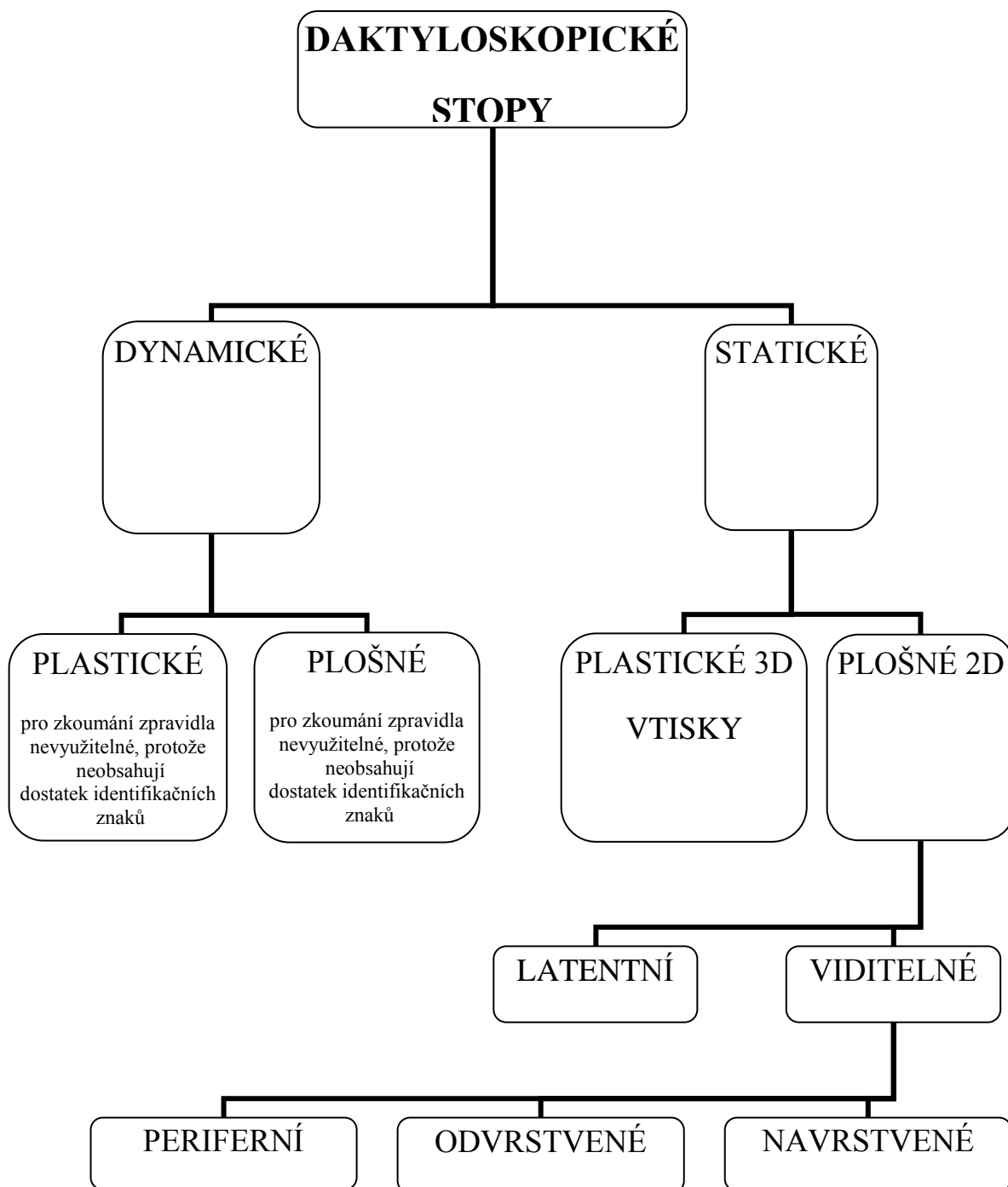
Podle viditelnosti se dělí daktyloskopické otisky na viditelné pouhým okem a latentní-skryté. Latentní otisky mohou být na lesklých a hladkých površích spatřeny s použitím lupy či šikmého osvětlení. Tyto stopy spadají do skupiny navrstvených plošných otisků a materiálem, který se zde přenáší, je potně-tuková substance, která je vyloučena potními kanálky na hřebenech papilárních linií.

Vlivem působení pachatele na své okolí, zejména na místech kriminalisticky relevantních událostí,⁶ mohou vznikat i trojrozměrné, tedy plastické stopy, které nazýváme **VTISKY**. Ty vznikají tak, že papilární linie se vlivem tlaku plasticky zobrazí do měkčího materiálu než jsou samy. Mohou to být vtisky jednoho i více prstů, dlaně nebo prstů nohou či spodní části chodidla. U vtisku platí, že se jedná o zrcadlově obrácený obraz vůči originálu a navíc je obrácen i papilární terén.

⁶ Rozumí se trestné činy, přestupky a jiné správní delikty, sebevraždy, náhlá úmrtí, nešťastné náhody a působení přírodních sil.

Mechanismus vzniku daktyloskopických stop, přenos určitého materiálu z papíru na podkladový materiál nebo opačně a také vlastní podkladový materiál mají zásadní vliv na to, zda tato stopa bude viditelná nebo latentní, zda bude, jak výše uvedeno, plošná nebo plastická.

Viditelné daktyloskopické stopy – vtisky – vznikají tlakem prstů, dlaně nebo chodidla na měkký materiál, který je schopen tento tvar přijmout a po určitou dobu uchovat. Tímto materiálem může být jíla, vosk, plastelína, čokoláda, silikonové nebo klasické kyty, laky a podobně.

5 Význam daktyloskopických stop

Význam daktyloskopie spočívá zejména v tom, že umožňuje ve spolupráci s kriminalistickou identifikací ztotožnit konkrétní osobu, která vytvořila danou zajištěnou stopu na místě kriminalisticky relevantní události. V kriminalistické praktické činnosti daktyloskopie umožňuje:

- porovnat otisky prstů a dlaní osoby, která nechce či nemůže prokázat svou totožnost s otisky prstů a dlaní vedenými v Ústřední daktyloskopické sbírce, porovnání otisků prstů a dlaní konkrétní osoby se stopami vedenými ve sbírce stop z míst dosud neobjasněných trestných činů,
- porovnání otisků prstů a dlaní sejmutých z mrtvol neznámé totožnosti s otisky prstů a dlaní vedenými v Ústřední daktyloskopické sbírce,
- porovnání daktyloskopických stop zajištěných na místě činu s kontrolními otisky prstů a dlaní tzv. domácích osob nebo natypovaných pachatelů či podezřelých ze spáchání trestného činu,
- porovnání daktyloskopických stop zajištěných na místě činu se stopami vedenými ve sbírce stop z míst neobjasněných trestných činů.

Z výše uvedeného vyplývá, že daktyloskopie je využívána k identifikaci pachatelů, podezřelých či domácích osob, a to na základě jejich otisků prstů či dlaní nebo otisků, které jsou zanechány a později zajištěny jako stopy na místě kriminalisticky relevantní události. A v neposlední řadě k identifikaci mrtvol neznámé totožnosti. Výjimečná je v naší republice identifikace podle otisků nebo vtisků chodidel.

V této souvislosti je třeba uvést, že každá stopa má svou kriminalisticko-technickou, kriminalisticko-taktickou hodnotu procesní hodnotu. **Kriminalisticko-technická hodnota** stopy spočívá v tom, že lze stopu vhodnou kriminalistickou metodou zkoumat. **Kriminalisticko-taktická** hodnota spočívá v tom, že zkoumaná daktyloskopická stopa přináší využitelné poznatky pro policejní praxi v tom smyslu, že expertizním zkoumáním a využitím metody kriminalistické identifikace se vymezuje relativně malý okruh možných osob, které stopu zanechaly. To je důležité pro vytyčování kriminalistických verzí směrem k pachateli. Rovněž přináší důležité informace o způsobu provedení činu, o počtu osob, které se na něm podílely, o jejich činnosti, způsobu provedení, o přístupových a odchodových trasách a podobně.

Procesní hodnota spočívá v tom, že zkoumaná stopa v procesu kriminalistické identifikace byla ztotožněna se srovnávacím vzorkem dodaným policejními orgány od konkrétní osoby. Výsledkem expertizního zkoumání je přímý důkaz o tom, že na místě kriminalisticky relevantní události zajištěnou daktyloskopickou stopu zanechala konkrétní, zpravidla podezřelá osoba. Současně musí být řádně zajištěna procesní hodnota daktyloskopické stopy tím, že stopa musí být řádně zadokumentována v protokolu o ohledání místa činu, musí být provedena fotodokumentace a stopa musí být nezaměnitelně označena. I v rámci expertizního zkoumání musí být provedena dokumentace, a to zejména markantů, podle kterých byla identifikace provedena.

Zmíněné hodnoty daktyloskopické stopy vyjadřují míru jejich využitelnosti v procesu kriminalistické identifikace. Ta je dána **upotřebitelností** dané daktyloskopické stopy, tedy tím, kolik markantů obsahuje a zda počet těchto markantů odpovídá požadavkům kriminalistické teorie. Platí, že kriminalistické daktyloskopické stopy lze rozdělit na:

- upotřebitelné
- částečně upotřebitelné
- neupotřebitelné.

Upotřebitelné daktyloskopické stopy obsahují 10 a více identifikačních znaků, tedy markantů, které mohou jednoznačně ztotožnit osobu, která stopu zanechala a je jí možno využívat jako jednoznačný důkaz. **Částečně upotřebitelné** jsou stopy, které obsahují 7-9 identifikačních znaků a lze je využít v oblasti taktiky, tedy vytipování okruhu možných osob, které stopu zanechaly. Daktyloskopické stopy **neupotřebitelné** nelze v policejní práci vůbec využít, proto se na začátku expertizního zkoumání z tohoto procesu vyřazují.

5.1 Stálost daktyloskopických stop

Stálost daktyloskopických stop je důležitá právě pro možnost expertizního zkoumání, využití kriminalistické identifikace a tím i možnost využití těchto stop z hlediska výše uvedených hodnot a upotřebitelnosti.

Vlastnosti a složení potně-tukové substance jsou mimo jiné rozhodující i pro určení doby, kdy byla stopa vytvořena. Substance je tvořena z 98,5 – 99,5% vodou

a dále 1,5-0,5% pevnými substancemi, z nichž 1/3 tvoří kuchyňská sůl a 2/3 organické látky (kyselina máselná, mravenčí, octová, močovina a bílkoviny asi 0,045%)⁷. Z výše uvedeného složení je předem jasné, že otisk vytvořený potně-tukovou substancí bude velmi snadno podléhat okolním vlivům. Bude se z něho odpařovat voda, a to až do úplného zmizení otisku papilárního terénu. A právě ubývání šířky papilární linie v závislosti na čase je předmětem vědeckého zkoumání, které se snaží zodpovědět otázky stáří daktyloskopických stop. Ale vždy to budou jen pravděpodobnostní závěry, jelikož je ve hře příliš mnoho faktorů (teplota, vlhkost, složení potně-tukové substance a jiné). Také zde hraje roli to, že pokud stopu zanechá osoba, která je špatným vylučovatelem potu, laicky řečeno má suchou pokožku, pak je také trvanlivost takové stopy mnohem kratší.

Obecně lze konstatovat, že stálost daktyloskopických stop je relativní a je ovlivněna způsobem vzniku daktyloskopické stopy, vlastnostmi nosiče a pokožky, prostředím a povětrnostními vlivy, které na stopu od jejího vzniku až do doby jejího zajištění popřípadě zániku působí, a tak ovlivňují její vlastnosti jak fyzikální tak chemické a způsob vykreslení papilárních linií.

Jako relativně nejstálejší se jeví z daktyloskopických stop stopa objemová. Stálost objemových stop je závislá na fyzikálních vlastnostech materiálu, ve kterém je vtisk papilárních linií. Vznikne-li například stopa v pečetním vosku, není její stálost ovlivněna prašností prostředí, vlhkostí ani světlem. Jediné co by mohlo poškodit její stálost, je například mechanické poškození či vysoká teplota. Obdobně to platí pro čokolády, ztužené tuky, jiné vosky. Ještě stálejší jsou vtisky ve vytvrzených kytech, silikonových a epoxidových hmotách, ve vytvrzených lacích a podobně.

Trvanlivost daktyloskopických stop závisí také na řadě faktorů. Zásadní vliv má okolní prostředí, které se uplatňuje například teplotou, vlhkostí, vlivem slunečního záření. Svůj podíl má i nositel daktyloskopické stopy, zejména pokud se jedná o nasákavý materiál, ve kterém se např. působením vlhkosti může stopa „rozpustit“ a de facto tak zaniknout. Z kriminalistické praxe jsou známy případy, kdy se podařilo využít pro identifikační účely stopy staré i několik let, dokonce i stopy, které byly

⁷ NOSEK, V., *Daktyloskopie, cheiroskopie, podoskopie*. 1.vyd. Kroměříž: L.Gusek, Národní správa, 1947, s. 13.

vytvořeny na objektech ponořených do vody. Z uvedeného tedy vyplývá, že nelze uvést jednoznačné podmínky, které kvantifikují vlivy působící na daktyloskopické stopy a předem tak rozhodnout, zda může daktyloskopická stopa ještě existovat či nikoliv. V literatuře byly publikovány výjimečné případy, kdy pomocí ninhydrinu je možné zviditelnit na papírových nosičích i velice staré daktyloskopické stopy, dokonce byly provedeny pokusy, kdy se vyvolaly otisky prstů na papíře staré až 30 let⁸ a byly využitelné pro expertizní zkoumání.

⁸ STRAUS, J., PORADA, V., a kol. *Kriminologická daktyloskopie*, Katedra kriminalistiky Policejní akademie České republiky, Kriminologický ústav Praha Policie ČR, Praha 2005, s. 210-211.

6 Vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop

Vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop je v praxi prováděno s cílem zajištění všech stop, které vznikly v příčinné souvislosti s vyšetřovanou událostí. Vycházíme z toho, že převážná část těchto stop je latentních. Při jejich vyhledávání se musí postupovat systematicky a pečlivě. Důležitá je zde i zkušenost osoby, která provádí ohledání místa činu. Při vyhledávání stop se zabýváme všemi stopami, nelze tedy některé upřednostňovat a jiné podceňovat. Cílem zajišťování daktyloskopických stop je pozastavit proces jejich stárnutí a trvale uchovat jejich kresbu pro provedení kriminalistické daktyloskopické expertizy. Z toho důvodu je nutné všechny stopy po jejich zviditelnění zadokumentovat fotograficky za použití měřítka a čísla určeného pro stopu. Dalším důvodem je to, že pracujeme s originálem, jehož případné poškození nebo zničení je nevratný proces.

Vyhledávání latentních daktyloskopických stop provádíme vždy se zřetelem na možný výskyt dalších kriminalistických stop. Při ohledávání předmětů si počínáme tak, aby nedocházelo ke zničení stávajících stop nebo vytváření stop nových, nebo abychom neznemožnili zajišťování a zkoumání kriminalistických stop v jiných expertizních oborech. Proto při manipulaci s předměty používáme ochranné rukavice a uchopujeme předměty tak, abychom zamezili setření možných daktyloskopických stop či jejich poškození, a abychom uchovali další viditelné či latentní kriminalistické stopy.

Daktyloskopická stopa přináší z hlediska kriminalistické identifikace nejvyšší možnou hodnotu, tedy dokáže jednoznačně určit, která konkrétní osoba daktyloskopickou stopu zanechala.

V první řadě ohledáváme veškeré předměty za účelem zjištění přítomnosti **viditelných** daktyloskopických stop, jejichž fyzikální vlastnosti nám umožňují ve spektru viditelného záření umělého i přírodního trvale zjistit kresbu daktyloskopické stopy fotografováním. Následně se využívá daktyloskopických prášků, které stopu lépe prokreslí, a daktyloskopických fólií, na které takto upravené stopy přenášíme. Na daktyloskopických fóliích se uchovávají pro potřeby zkoumání a jejich zkoumatelnost je v řádu měsíců až let.

Následuje vyhledávání latentních daktyloskopických stop, kdy se využívá odlišného lomu světla potně-tukové substance. Povrch nosiče nasvítíme šikmým osvětlením za využití celého spektra viditelného záření nebo spektra o určité vlnové délce. Následně jsou v místech dotyku papilárního terénu s povrchem nosiče okem patrné stopy podvrstvení potně-tukové substance nebo odvrstvení materiálu z podkladu. V praxi se umístění stop mnohdy zjišťuje tak, že přirozeně osvětlený povrch nosiče pozorujeme pod šikmým úhlem se současným natáčením předmětu do různého sklonu. Úhel pohledu a sklonu volíme tak, aby došlo k co nejzřetelnějšímu zviditelnění stop. Tyto stopy jsou obtížně čitelné, ale metodu lze použít pro zjištění rozmístění jednotlivých daktyloskopických stop na vtypovaném předmětu.

6.1 Zajišťování latentních daktyloskopických stop

Latentní stopy jsou tvořeny lidským potem, který se na povrch hřbetů papilárních linií dostává z vyústění potních kanálků. Pot je složen z 98-99% vodou a ve zbývající části jsou převážně zastoupeny aminokyseliny, soli, močovina a čpavek. Jako příměs při přímém kontaktu hřbetů papilárních linií s jinými částmi pokožky, obsahujícími tukové žlázy, ulpívají na hřbetech papilárních linií tukové částice a tím vzniká potní substance. Latentní daktyloskopické stopy vznikají přenosem této substance z hřbetů papilárních linií na povrch nosiče. Množství přenesené potní substance tvořící stopu ovlivňuje možnost jejího zviditelnění.

Fyzikálních a chemických vlastností substance se následně využívá při jejich zviditelňování.

Pro zvýraznění kresby viditelných stop nebo zviditelnění latentních stop se využívá lepkavosti a možné chemické reakce vyvíječem a substancí tvořící stopu. Jedná se především o případy, kdy je stopa tvořena krví, prachem nebo mastnotou potně-tukové substance. Z tohoto hlediska lze prostředky, kterými vyvoláváme latentní daktyloskopické stopy, rozdělit do třech základních skupin:

- a) fyzikální
- b) fyzikálně-chemické
- c) chemické metody.

Fyzikální metody – zde je využito principu adheze – přilnavosti potně-tukové substance a použitých látek, nejčastěji daktyloskopických prášků. Tyto látky jsou ve vodě nerozpustné jemně rozemleté částičky. Používá se argenterát, saze kafru, železné a bronzové piliny, magnetické prášky, grafit, karborafin, fluorescenční prášky a jiné. Použití této metody je vhodnější při zviditelňování čerstvých stop, jelikož přilnavost se stárnutím stopy klesá.

Pro práci s daktyloskopickými prášky mají policisté, kteří stopy vyhledávají a zajišťují, k dispozici celou škálu štětců, které bývají vyrobeny z mnoha druhů srstí, peří, ale i umělých vláken. Dále mají k dispozici různé aplikátory, ale i prášky ve spreji.

V současné době existuje více než 5000 druhů daktyloskopických prášků. Důležitou zásadou je postupné nanášení prášku tak, abychom otisk nezahltili velkým množstvím zviditelňovacího prostředku. Toto většinou vede k nevratnému poškození otisku.

Po zviditelnění se přistoupí k dalšímu kroku, a tím je zadokumentování fotografickou cestou. Fotografujeme vždy kolmo na plochu, kde se stopa nachází, přiložení měřítka a označení stopy je samozřejmostí. Při fotografování můžeme využít celou řadu filtrů světla, jež se dávají před objektiv, ale též různých vlnových délek zdroje světla používaného k nasvícení stopy. Současné době se již využívají převážně digitální fotoaparáty.

Po zviditelnění otisku za pomoci prášků následuje jeho sejmutí, a to za pomoci celé řady snímacích prostředků. Mohou to být daktyloskopické želatinové folie, ty mohou být černé, bílé nebo transparentní. Tyto folie jsou tvořeny želatinou nanesenou na vhodný podklad, tvrdý papír různých barev, nejčastěji černá a bílá. Tato želatinová vrstva je pak překryta krycí folií. Po sejmutí krycí folie odhalíme lepidlou stranu želatiny a tuto opatrně přiložíme na zviditelněný otisk. Po mírném přitlačení se nám na folii přenesou obrácený obraz papilárních linií, který zakryjeme původní krycí folií. Daktyloskopické folie fungují jako lepicí páska, na kterou se nám po přiložení na otisk opět přenesou obráz papilárních linií. Tuto fólii pak nalepíme na podklad námi zvolené barvy. V tomto případě však pozorujeme stranově správný obraz papilárních linií.⁹

⁹ DIVIŠ, P. *Identifikace osob podle obrazců papilárních linií*, bakalářská práce, Policejní akademie ČR, Praha 2007, s. 22.

Chemické metody – jsou založeny na chemické reakci některé ze složek potně-tukové substance s chemickou látkou, která je po aplikaci schopna vyvolat následné zbarvení obrazce papilárních linií na nosiči stopy. Tato metoda se využívají při zviditelňování latentních daktyloskopických stop. Jde o metody poměrně náročnější než je metoda fyzikální. Proto se chemické metody využívají v převážné míře pouze na expertizních pracovištích, která jsou k tomu vybavena.

Je-li předpoklad, že se na materiálu nachází stopa a k jejímu vyvolání je vhodnější použít chemickou cestu, resp. vhodný chemický prostředek, zpravidla se materiál zajistí in natura a zašle se do laboratoře k provedení zkoumání. Nejznámější a nejvíce užívanou metodou je užití *ninhydrinu*. Tato metoda je založena na jeho reakci s aminokyselinami obsaženými v proteinech potně-tukové substance, které jsou při dotyku přenášeny na podkladový materiál, kterým je v tomto případě zpravidla papír. Při styku s papírem se nám aminokyseliny zafixují do vláken celulózy společně s vodou a chloridem sodným. Vzhledem k tomu, že ninhydrin reaguje pouze s proteiny, nevadí, že se voda a chlorid sodný odpaří. Proteiny mají tu vlastnost, že ve vláknech buničiny zůstanou stabilní v řádu několika až desítek let. Proto lze tímto prostředkem vyvolat i otisky velmi staré.

Ninhydrin bývá dodáván ve spreji již jako přípravek k přímému použití, kterým se ohledávaný předmět či místo postříká. Nebo je ve formě prášků, z kterých je nutno připravit za pomoci vhodného rozpouštědla roztok, který je možné využít k aplikaci máčením či nanášením štětcem nebo jako náplň do rozprašovače.

Po aplikaci se předmět nechá oschnout. Doba potřebná ke zviditelnění otisku činí cca 48 hodin. Závisí to na složení potně-tukové substance, teploty a vlhkosti okolí. Tuto dobu lze výrazně zkrátit (až na dvě hodiny) při použití vyšší teploty. Vyvolanou stopu je nutné zajistit fotograficky, jelikož tato se postupně vytrácí.¹⁰ Další známou chemickou metodou je užití látky zvané *diazafluoren (DFO)*. Toto je analogická látka jako ninhydrin. Aplikuje se samostatně postříkem či máčením. Po aplikaci roztoku DFO se předmět osuší a poté zahřeje na dobu dvaceti minut na teplotu kolem 100 stupňů Celsia. Pokud se latentní daktyloskopické stopy na předmětu nacházejí, po reakci

¹⁰ DIVIŠ, P. *Identifikace osob podle obrazců papilárních linií*, bakalářská práce, Policejní akademie ČR, Praha 2007, s. 29.

tohoto prostředku s potně-tukovou substancí se zviditelní a mají barvu slabě narůžovělou.

Fyzikálně-chemické metody jsou založeny na ulpívání chemických látek na místech otisků papilárních terénů. Řadíme sem použití jódových par či kyanoakrylátu. U metody využívající par jódu se nosič, u něhož je předpokládán výskyt latentních daktyloskopických stop, vystaví působení jódových par. Tyto získáváme z krystalického jódu pomocí vyvíječe či vyvíjení par v boxu za pomoci zahřívací destičky. V místech, kde se na nosiči nachází potně-tuková substance, dochází k absorbování těchto par. Papilární obrazec je pro nás vyveden v hnědých barvách. Zobrazení netrvá dlouho, zde je obzvlášť nutné stopu rychle zadokumentovat. Používáme fotoaparát. Další možností jak získat více času pro fotografování je použití stříbrné destičky. Toto je možné u rovných a hladkých povrchů. Stříbrná destička se přiloží na otisk, který jsme vyvolali jódovými parami a poté se vystaví intenzivnímu světlu, např. blesku fotoaparátu. Po chvilce se na destičce objeví obrazec papilárních linií, který se ofotografuje. Na destičce se dá otisk i uchovat. A to za pomoci fixačního roztoku pro uchování otisků vyvolaných za pomoci jódových par.

Kyanoakrylátové páry se využívají při zviditelňování stop na lesklých neporézních površích, igelitu, sklu, kovu a různých plastických hmotách.

Aby byl výčet kompletní, je třeba se ještě zmínit o speciálních metodách zajištění latentních daktyloskopických stop. Chci jen podotknout, že takové postupy existují, avšak v praxi nejsou běžně užívány. Patří sem radioaktivní metoda, metoda využívající rentgenové záření, metoda plazmatického zpracování stopy.¹¹ Tyto metody však nejsou zařazeny do praktické činnosti vyhledávání latentních daktyloskopických otisků, poněvadž je nutné složité laboratorní vybavení.

6.2 Vyhledávání a zajišťování viditelných daktyloskopických stop

Viditelné daktyloskopické stopy zajišťujeme vždy fotograficky. Samozřejmě zase s měřítkem a číslem příslušné stopy. Přitom musíme dbát na to, aby stopa byla zajištěna v celé ploše a v požadované kvalitě, která umožní následné provedení

¹¹ DIVIŠ, P. *Identifikace osob podle obrazců papilárních linií*, bakalářská práce, Policejní akademie, ČR Praha 2007, s. 31.

daktyloskopické expertizy. V praxi se často stává, že v jednotlivých fázích zajišťování stop dojde ke znehodnocení stopy, která původně byla vhodná ke zkoumání. Proto je zásada fotografického zajištění stop důležitá. V daktyloskopické praxi se provádí například zajišťování viditelných daktyloskopických stop na mastných površích. Tyto stopy se zajišťují pomocí par jodu a stříbrné destičky. Barevné daktyloskopické stopy se fotografují s použitím barevných filtrů. Pokud se setkáme se stopou, kde barvivo, které vytvořilo kresbu stopy, nevytvrdo, zajistí se taková stopa po její fotografické fixaci na bílou nebo snímací daktyloskopickou fólii. Krvavé stopy se zajišťují stejně jako barevné. Po fotografickém zajištění můžeme krevní stopy ještě zvýraznit např. prostředkem Amido black. Daktyloskopické stopy prašné a v prachu se zajišťují především fotograficky, poté se dle okolností zajistí na černou želatinovou daktyloskopickou fólii. Plastické stopy se zajišťují nejdříve fotograficky za využití šikmého osvětlení. Poté použijeme vhodnou odlévací hmotu (např. Lukopren N 1522, Mikrosil, dentální odlévací hmoty). Pokud na místě činu nejsou vhodné podmínky pro odlití stopy, je vhodné ji převézt k laboratornímu zkoumání na expertizní pracoviště.

7 Stopy z kůže živých a mrtvých osob

Při napadení osob často dochází k přímému násilnému kontaktu pachatele s obětí. Při tomto kontaktu může pachatel zanechat stopy papilárních linií na kůži napadené osoby. Zanechané stopy mohou být tvořeny například krví, barvou nebo jinými látkami. Pravděpodobně nejobtížnější se jeví využití latentních stop. Možnost jejich zviditelnění z lidské pokožky je již dlouhá léta předmětem intenzivních výzkumů u nás i v zahraničí. V tomto případě je třeba připomenout, že kůže se podstatně liší od jiných podkladových materiálů, u kterých jsou metody zviditelňování latentních stop poměrně dobře zvládnuté. Lidská kůže podléhá mnoha vlivům, které značně ztěžují uplatnění používaných postupů a metod zviditelňování latentních stop. Je to dáno zejména skutečností, že složení potní substance a latentní daktyloskopické stopy je velmi podobné. Na mrtvolách se jeví zajištění latentního otisku jako jednodušší než u živých osob. To je dáno tím, že otisky nejsou vystaveny pocení a nedochází k jejich rozpouštění na pokožce. Dále je možné na mrtvole také zajistit vtisk.¹² Má-li se přistoupit k zajišťování stop na kůži mrtvol, je vhodnější vyhledávat stopy přímo na místě nálezů mrtvoly. Omezí se tak možnost zničení těchto stop manipulací nebo vytváření stop jiných. Znalost místa nálezů těla oběti a času, který uplynul od doby smrti, jsou další důležité informace pro volbu vhodné metody vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop. Pravděpodobnost zajištění latentní daktyloskopické stopy je nejvyšší, když se jedná o stopu čerstvou, tj. v řádu několika hodin, maximálně však jeden den, s tělem nebylo manipulováno a bylo uschováno za příznivých klimatických podmínek.

Metody použitelné pro detekci latentních daktyloskopických stop mohou být rozděleny do dvou základních skupin. První skupina obsahuje fyzikální metody. U těchto metod se využívá vzájemné přilnavosti prostředku a potní substance. Prostředek, kterým se latentní daktyloskopická stopa zviditelňuje, se nanáší na nosič stopy mechanicky. Druhá skupina obsahuje metody, při nichž dochází k reakci látky, která se používá ke zviditelňování, s určitými látkami obsaženými v potní substancii. Tyto metody se označují jako chemické.

¹² STRAUS, J., Kriminologický sborník 5/2009, *Možnosti zajišťování daktyloskopických stop z kůže mrtvol*, s. 17.

V literatuře je publikováno několik optimálních postupů pro zviditelnění latentních otisků prstů na mrtvole¹³ a řadíme sem:

1. vizuální pozorování – může napovědět, kde se pachatel oběti dotýkal a kde je možné předpokládat výskyt latentních otisků prstů. Dále je možné nalézt vtisk prstu do kůže, např. při uškrcení,
2. použití různých světelných zdrojů (bílé světlo, ultrafialová lampa, použití různých filtrů),
3. přenos na fotografický papír a následné zviditelnění pomocí magnetických nebo fluorescenčních prášků,
4. použití par kyanoakrylátu.
5. přímé použití magnetického prášku.

Kůže je povrch, kde se latentní daktyloskopické stopy zajišťují obtížně. Je to dáno zejména skutečností, že složení potní substance a latentní daktyloskopické stopy je velmi podobné. Experimenty v laboratorním prostředí potvrdily zviditelnění latentní daktyloskopické stopy na kůži žijící osoby. V reálných případech u živých osob (u obětí fyzického násilí) jsou podmínky odlišné a je vždy třeba uvažovat možné využití latentní daktyloskopické stopy. Problematické se jeví zviditelnění této stopy. Použití dostatečně citlivých chemických metod je vyloučeno vzhledem k jejich toxicitě, a je proto nutné provést zviditelnění až po přenosu latentní daktyloskopické stopy na vhodné médium. Tím se však dále snižuje citlivost a množství substance, kterou je latentní daktyloskopická stopa tvořena. Na mrtvolách se jeví zajištění latentního otisku jednodušší. Je to dáno tím, že otisky nejsou vystaveny pocení a nedochází k jejich rozpouštění na pokožce.

Všechny dosud publikované metody zviditelnění a zajištění latentních daktyloskopických stop na kůži mrtvol byly vyzkoušeny vždy v laboratorních podmínkách. Problematika vyhledávání, zviditelňování a zajišťování daktyloskopických stop ve skutečných případech je odlišná od pokusů v laboratorním prostředí zejména v tom, že zde nejsou podmínky vzniku stop, jaké byly za života, resp. při jeho ztrátě.

¹³ STRAUS, J. *Příspěvek ke snímání daktyloskopických otisků prstů z kůže mrtvol*. [online]. 2004 [cit. 6. listopadu 2010]. Dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz/casopisy/kriminalistika/2003/03_03/martin.html>.

Pravděpodobnost zajištění latentní daktyloskopické stopy je nejvyšší, pokud se jedná o stopu čerstvou, tj. v řádu několika hodin, maximálně však jeden den, s tělem nebylo manipulováno a bylo uschováno za příznivých klimatických podmínek. Do současné doby literatura uvádí více jak deset případů s úspěšným zajištěním daktyloskopických stop na kůži mrtvol v rámci vyšetřování trestných činů, při kterých byly zviditelněny a zajištěny stopy ve stáří až 14-ti hodin. Jediný způsob, jak pokročit dále, je v rámci možností dále vytrvale a co nejčastěji zkoušet tyto metody v praxi, v rámci vyšetřování skutečných kriminálních případů.

8 Daktyloskopické zkoumání

Po pečlivém zajištění a zadokumentování daktyloskopických stop přichází na řadu druhá, stejně důležitá etapa, a to je vlastní zkoumání daktyloskopických stop. To v rámci Policie ČR provádí pracoviště daktyloskopie Kriminalistického ústavu Praha, pracoviště daktyloskopie Odboru kriminalistické techniky a expertiz (dále jen OKTE) Krajského ředitelství hlavního města Prahy a pracoviště daktyloskopie jednotlivých krajských ředitelství Policie České republiky. Daktyloskopické stopy zasílají ke zkoumání orgány činné v trestním řízení, které danou věc vyřizují. Na základě zaslání dožadání o vyhotovení expertizy v oboru daktyloskopie podle § 105 odstavec 1 trestního řádu se na našem pracovišti OKTE KŘ Praha, kde jsem služebně zařazena jako expert daktyloskopie, provádí expertizní zkoumání, tedy vyhodnocování a zpracovávání kriminalistických stop a všech dodaných srovnávacích materiálů v tomto oboru potřebných. Využíváme zde metody kriminalistické identifikace.

Smyslem samotné daktyloskopické identifikace je vlastně určit vztah mezi stopou a objektem, který stopu mohl vytvořit a tedy ztotožnit objekt, který stopu skutečně vytvořil. V naší praxi jde především o ztotožnění podezřelé osoby a domácích osob se zajištěnou kriminalistickou stopou.

K provedení expertizního zkoumání musí mít daktyloskop samozřejmě k dispozici kvalitní srovnávací materiál a co nejlépe zajištěnou kriminalistickou stopu. Tímto srovnávacím materiálem jsou v konkrétních případech, které na našem pracovišti řešíme, kontrolní otisky prstů a dlaní domácích osob a otisky prstů a dlaní na daktyloskopických kartách osob podezřelých z trestné činnosti. Tyto otisky slouží expertovi k porovnání se stopami z míst trestných činů, ale i ke komparaci s otisky prstů a dlaní uložených v Ústřední daktyloskopické sbírce. V této souvislosti bych ráda zdůraznila, jak je důležité, aby kontrolní otisky i daktyloskopické karty byly vyhotoveny velmi kvalitně. Ve své praxi jsem se setkala s tím, že mnohdy odebírají kontrolní otisky policisté z místních oddělení, kteří s tím nemají velkou zkušenost a výsledky jejich činnosti jsou doslova tragické, tedy nezpracovatelné, nevyhodnotitelné a nesrovnatelné se zaslányými stopami. Pokud upotřebitelná stopa není srovnána

s kontrolními otisky domácích osob z důvodu jejich špatné kvality, je založena do sbírky stop z míst dosud neobjasněných trestných činů, přestože se může jednat o otisky domácích osob. Tím se sbírka stop zbytečně zaplňuje otisky domácích osob.

Prvním krokem daktyloskopické identifikace je vyhodnocení objektů zkoumání, tedy zajištěných stop a rozhodnutí o jejich vhodnosti k provedení daktyloskopické identifikace. V této fázi daktyloskop vyhledává charakteristické znaky kresby papilárních linií. Za tento znak považuje každou změnu kresby papilárních linií, která má identifikační hodnotu a odlišuje se od ostatních. Změnou kresby rozumíme např. začátek a ukončení papilární linie, spojení nebo rozvětvení, křížení, vložené papilární linie, očko. Počet nalezených charakteristických znaků určuje, zda je stopa upotřebitelná, částečně upotřebitelná nebo neupotřebitelná k provedení individuální identifikace. Upotřebitelné daktyloskopické stopy vykazují 10 a více charakteristických znaků, částečně upotřebitelné 7 až 9 znaků, neupotřebitelné vykazují méně jak 7 markantů.

Dále následuje vlastní vyhledávání shodných markantů na stopě a na srovnávacím materiálu. Toto porovnávání se provádí na daktyloskopickém komparátoru, kde se stopa i srovnávací materiál promítá v sedminásobném zvětšení. Po provedené komparaci můžeme přistoupit k závěrečnému kroku, a tím je stanovení výsledku zkoumání. V této etapě daktyloskop stanoví, zda se jedná o individuální shodu, částečnou identifikaci či neshodu.

Na tomto místě je třeba uvést, že mezi základní pomůcky daktyloskopa při zkoumání stop patří samozřejmě daktyloskopická lupa a komparátor. Ale ani jedné z nejstarších identifikačních metod, jakou daktyloskopie bezesporu je, se nevyhnula moderní doba a s ní zavedení výpočetní techniky. Názor o nutnosti zautomatizování daktyloskopické identifikace za pomoci výpočetní techniky se začal prosazovat na počátku 80. let minulého století. V policejní praxi byl nejdříve vyvíjen a do zkušebního provozu uveden systém **EDOS** (**E**vidence **D**aktyloskopických **O**tisků a **S**top). Tento systém však byl ukončen v návaznosti na politické a ekonomické změny v roce 1989 a v roce 1994 byl do provozu uveden systém pro automatickou identifikaci otisků prstů **AFIS 2000** (**A**utomated **F**ingerprint **I**dentification **S**ystem).¹⁴ Pro práci

¹⁴ AFIS 2000, *Příručka ke kurzu pro obsluhu pracovních stanic*. Printrak International Inc., 1994.

s daktyloskopickými kartami i stopami byl až do loňského roku využíván systém AFIS 2000, zakoupený od firmy PRINTRAK. Konfigurace systému doznala od svého uvedení do provozu v říjnu 1994 značných změn, a to v oblasti hardwaru i softwaru. A to jak zvýšením počtu stop určených k uložení do sbírky, který se z 20 000 zvýšil na 40 000, tak i v počtu daktyloskopických karet a stop, které je systém schopen zpracovat za časovou jednotku. Dále došlo k doplnění o nové stanice, které slouží k provádění identifikace osob v rámci kontroly azylové a migrační politiky útvarům služby cizinecké policie, a to za využití Rapid response systém čili systému rychlé odezvy.

V srpnu roku 2010 byl proveden na pracovišti Kriminalistického ústavu Praha a následně na dalších pracovištích daktyloskopie krajských ředitelství upgrade počítačového systému AFIS 2000. Byl vyměněn software i hardware, de facto byl dodán nový systém, nazývaný AFIS BIS. Rozšíření systému znamená možnost využívat jej k práci s daktyloskopickými stopami vytvořenými otisky dlaní. Efektivnost této změny se projeví až po rozšíření Ústřední daktyloskopické sbírky o otisky dlaní, které do loňska nebyly elektronicky zpracovávány. Touto změnou byl odstraněn jeden z hlavních handicapů systému, jelikož je staticky zjištěno, že otisky dlaní tvoří 30% všech zajištěných daktyloskopických stop. Tyto stopy byly do srpna roku 2010 porovnávány pouze s otisky dlaní podezřelých osob, nikoli se systémem AFIS.

V této souvislosti bych se ještě ráda zmínila o jednom systému – Eurodac. Vstupem do Evropské unie dnem 1. 5. 2004 se Česká republika oficiálně připojila k systému Eurodac a od této doby je tento systém plně funkční v celé České republice. Systém má za úkol porovnání otisků prstů osob, které na území Evropské unie: žádají o azyl, byly zadrženy při nelegálním přechodu vnější hranice a nebyly hned vráceny zpět a též zde pobývají nelegálně. Pro realizaci úkolů tohoto systému došlo k propojení databází národního systému AFIS 2000 s centrem Eurodac. Součástí tohoto systému je síť tzv. live scannerů na pracovištích cizineckých policí členských států Evropské unie, z kterých jsou data zasílána do centra Eurodacu, kde se zpracovávají.

Zaváděním moderní výpočetní techniky do policejní praxe a převedením daktyloskopických evidencí do počítačových databází se eliminují chyby při identifikaci osob zaviněné lidským činitelem a proces identifikace se objektivizuje a zrychluje.

9 Kazuistika

V této kapitole se pokusím ve zjednodušené formě popsat celý proces zkoumání, od doby, kdy expert obdrží spisový materiál, přes jeho zpracování až po výsledek zkoumání, se kterým v písemné podobě obeznámí policejní orgán.

9.1 Případ první

Dne 25. února 2011 jsem obdržela ke zpracování expertizní spis číslo jednací KRPA-1178/OKTE-2010. Po prostudování dožádání, které zaslalo MO Vinohrady, PRAHA II, jsem zjistila, že se jedná o případ krádeže vozidla, kterého se dopustil dosud neznámý pachatel dne 27. ledna 2010 na Praze 2, ulice Anny Letenské č. 8. Neznámý pachatel odcizil z bytu, do kterého byl pozván, klíče od osobního motorového vozidla tovární značky Ford Fusion, RZ 1AT 5009 a v důsledku toho došlo k odcizení vozidla, které bylo zaparkováno na Praze 2, ulice Anny Letenské č. 8, čímž způsobil poškozenému škodu 300 tisíc korun.

V předloženém spisovém materiálu je požadováno vyhodnocení přiložených daktyloskopických stop z hlediska upotřebitelnosti, vyloučení tzv. domácí osoby a porovnání se sbírkou.

Po přečtení spisu by provedeno vyjmutí daktyloskopických stop označených jako stopa č. 1 a 2 a následně byly stopy vyhodnoceny z hlediska jednotlivých markantů. Zkoumáním bylo zjištěno, že zajištěné a zaslané daktyloskopické stopy obsahují dostatečný počet identifikačních znaků, tedy jedná se o stopy upotřebitelné.

Tyto daktyloskopické stopy byly porovnány se zaslanými kontrolními otisky prstů a dlaní domácí osoby a bylo zjištěno, že zaslané daktyloskopické stopy označené číslem 1 a číslem 2 jsou shodná s kontrolním otiskem ukazováku a malíku pravé ruky domácí osoby.

Výsledkem tohoto zkoumání bylo zjištění, že zajištěné a zaslané daktyloskopické stopy jsou upotřebitelná, ale jsou domácí osoby, a proto nebudou založeny do daktyloskopické sbírky. Policejní orgán získá sice jasnou individuální identifikace, ale nikoli pachatele.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha II
Místní oddělení Vínohrady
Šafaříkova 607/12, 120 00 Praha 2

Č. j. ORII-1205-16/TC-2011-001211

Praha 2 22. února 2011

Počet stran: 2

Přílohy: 1x protokol o OMC, 1x KODO, 2x dkt. stopa

Policie České republiky
Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy
Odbor kriminalistické techniky a expertiz
Kongresová 2
140 00 Praha 4

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	
Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy	
Doslo:	25. 11. 2011
Č. j.:	ORII-1205-16/TC-2011-001211
Počet listů:	2
Právník:	ES

ŽÁDOST O ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ
z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

Podle § 105/1 tr. řádu žádám Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, Odbor kriminalistické techniky a expertiz, jako ústav specializovaný na znaleckou činnost ve smyslu § 21 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, v oboru kriminalistika

o zpracování odborného vyjádření ve věci:

NP KRÁDEŽ VOZIDLA

ze dne: 27.01.2011

místo: PRAHA 2, ul. ANNY LETENSKÉ, čp.

popis a bližší specifikace skutku:

Neznámý pachatel odcizil z bytu v prvním patře domu, do kterého byl oznamovatelem dobrovolně pozván, 1 x klíč od os. mot. vozidla tov. zn. Ford Fusion, rz: 1AT, barvy světle modré, který byl uschován v šuplíku stolu, kdy v důsledku tohoto došlo k odcizení os. mot. vozidla tov. zn. Ford Fusion, rz: 1AT, barvy světle modré, jež bylo zaparkováno v ulici Anny Letenské, na Praze 2-Vínohradech, čímž způsobil celkovou škodu ve výši 300.000,-Kč, jež vznikla poškozené, paní Olze Horákové, kdy dále odcizil z volně ložené bundy z levé vnější kapsy rukávu OP, kartu pojištěnce VZP, ŘP, ORV, platební kartu ČS, čímž způsobil poškozenému panu Ondřeji Horákoví újmu.

poškozený:

✓ Ondřej HORÁK, nar. . . . 1976 v PRAHA 10, trv. bytem ANNY LETENSKÉ, 120 00 PRAHA 2-VINOHRADY

✓ Olga HORÁKOVÁ (roz. ŽUCHOVÁ), nar. . . . 1947 v NOVÉ ZÁMKY, trv. bytem ANNY LETENSKÉ, 120 00 PRAHA 2-VINOHRADY

podezřelý (obviněný):

neznámý pachatel

Za účelem zpracování odborného vyjádření zasílám k posouzení nebo k porovnání v kriminalistických sbírkách:

- č.1 - Daktyloskopická, otisk na obvodu plechové dózy, která byla umístěna na stole v kuchyni, místo zajištění: Anny Letenské, Praha 2
- č.2 - Daktyloskopická, otisk na obvodu plechové dózy, která byla umístěna na stole

2. strana
žádosti o provedení odborného vyjádření

v kuchyni, místo zajištění: Anny Letenské , Praha 2

Žádám o posouzení výše uvedených předmětů a vypracování odborného vyjádření, ve kterém budou zodpovězeny následující otázky:

- vyhodnocení přiložených stop z hlediska upotřebitelnosti
- vyloučení tzv. domácí osoby
- porovnání se sbírkou
- dle zkušeností znalce

Vyžádané odborné vyjádření zpracujte tak, aby bylo zřejmé z jakých skutkových podkladů vychází, případně jakým postupem bylo dosaženo v něm uvedených závěrů.

Pro vypracování a doručení odborného vyjádření stanovuji lhůtu do **22.03.2011**. Odborné vyjádření je třeba vypracovat ve 2 vyhotoveních.

Souhlasím se založením stopy do sbírky stop, pokud o to znalecké pracoviště projeví zájem.

Poučení:

Podle § 105 odstavce 2 tr. řádu osoba, od níž se odborné vyjádření požaduje, nesmí být pro svůj poměr k obviněnému, jiným osobám zúčastněným na trestním řízení nebo pro svůj poměr k věci podjatá.

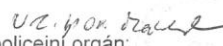
Podle § 8b odst. 1 tr. řádu ten, komu byly orgánem činným v trestním řízení poskytnuty informace o totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby nebo svědka, pro účely trestního řízení nebo k výkonu práv nebo plnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem, je nesmí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům.

Podle § 8b odst. 2 tr. řádu nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin kuplířství nebo šíření pomohrafie nebo některý z trestných činů proti životu a zdraví, svobodě a lidské důstojnosti nebo proti rodině a mládeži.

Zákaz zveřejnění informací neplatí z důvodů uvedených v ustanovení § 8b odst. 5 trestního řádu.

Porušení této povinnosti může být postíženo v případě fyzické osoby podle § 44a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, pokutou až do výše 1.000.000,-Kč, v případě spáchání tiskem, filmem rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do výše 5.000.000,-Kč. Právnícké osobě nebo podnikající fyzické osobě může být za tento správní delikt, podle § 45a zákona č. 101/2000 Sb., uložena pokuta až do výše 1.000.000,-Kč, v případě spáchání tiskem, filmem rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do výše 5.000.000,-Kč nebo může být toto jednání posouzeno jako trestný čin neoprávněné nakládání s osobními údaji podle § 180 trestního zákoníku.

prap. Pavel Kubica
inspektor
tel: 974 852 720

Za policejní orgán:
npor. Bc. Lubomír Nemastil
Vedoucí oddělení

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Odbor kriminalistické techniky a expertíz
1. oddělení

Č. j. KRPA-1178-1/OKTE-2011-Ex-Da

Praha 22. března 2011

Výtisk číslo: /3
Počet listů: 2
Přílohy: 1/obálka

PČR OŘ Praha II
MOP VINOHRADY
Šafaříkova 12 120 00 Praha 2

ODBORNÉ VYJÁDRĚNÍ
ve smyslu ust. § 105/1 trestního řádu
z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

k č. j. ORII-1205-16/TC-2011-001211, ze dne 22.2.2011; na OKTE došlo dne 25.2.2011.

K případu: **KRÁDEŽ VOZIDLA FORD FUSION RZ 1AT**
Obec: PRAHA 2
Ulice: ANNY LETENSKÉ č.p.:
Spácháno: od 27.1.2011 do 27.1.2011
Poškozený: HORÁK ONDŘEJ, nar. . .1976
HORÁKOVÁ OLGA, nar. . .1974

Podezřelý: NP

Ke zkoumání předloženo:

daktyloskopické fólie označené č. 1,2
2x kontrolní otisky

Je požadováno:

- vyhodnocení přiložených stop z hlediska upotřebitelnosti
- vyloučení domácí osoby
- porovnání se sbírkou
- dle zkušeností znalce

Výsledek zkoumání

Při hodnocení zajištěných daktyloskopických stop ozn.č. 1 a 2 bylo zjištěno, že daktyloskopické stopy označené č. 1 a 2 jsou upotřebitelné.

Upotřebitelné daktyloskopické stopy ozn.č.1 a 2 byly vzájemně porovnány se zaslanými otisky prstů a dlaní tzv. domácích osob a bylo zjištěno, že jsou s nimi vzájemně shodné. Všechny daktyloskopické stopy vracím společně s kontrolními otisky v příloze zpět.

Vypracoval(a):
por. Marcela Sládečková DiS.
komisár

mjr. JUDr. Jaroslav Rosenkranz
vedoucí OKTE

9.2 Případ druhý

Dne 21. února 2010 mi byl přidělen spisový materiál číslo jednací KRPA-1081/OKTE-2010, který se týká případu krádeže vloupáním do restaurace Curry House, ke kterému došlo dne 11. února 2011 na Praze 8, ulice Novákových, číslo 893. Poškozený Md Saiz Uddin Hassan MAMUN, nar. 15. srpna 1966.

Pachatel v uvedenou dobu na uvedeném místě vypáčil dveře zadního vchodu ze dvora do restaurace a následně odcizil: počítač s monitorem zn. Dell, 3x sud s pivem, alkoholické nápoje, finanční hotovost, 2x sošku slona a klíče. Celková škoda byla vyčíslena na 41 000,- Kč. Na místě činu byly zajištěny daktyloskopické stopy označené jako č. 1,6 a 7.

Kriminalistické daktyloskopické stopy policejní orgán zaslal ke zkoumání s následujícími požadavky:

- a) vyhodnocení zajištěných a zasláných stop č. 1, 6 a 7 z hlediska upotřebitelnosti,
- b) vyloučení domácích osob
- c) porovnání se sbírkou

Daktyloskopická stopa č. 1 byla vyhodnocena jako neupotřebitelná, jelikož neobsahovala dostatečný počet identifikačních znaků. Daktyloskopické stopy označené č. 6 a č. 7 byly vyhodnoceny jako upotřebitelné. Upotřebitelná daktyloskopická stopa číslo 6 byla porovnána se zaslánými kontrolními otisky domácí osoby a bylo zjištěno, že je shodná s otiskem palce pravé ruky domácí osoby. U daktyloskopické stopy číslo 7 shoda s otisky domácí osoby zjištěna nebyla. Upotřebitelná daktyloskopická stopa číslo 7 byla tedy porovnána s databází systému AFIS BIS. Při porovnávání byla zjištěna shoda této stopy s otiskem uvedeným na daktyloskopické kartě ID 101056733401. Následným porovnáním daktyloskopické stopy č. 7 a otisku na uvedené daktyloskopické kartě v komparačním přístroji bylo potvrzeno, že se skutečně jedná o otisk prstu jedné a téže osoby.

Výsledkem tohoto zkoumání bylo zjištění, že jedna zasláná daktyloskopická stopa je neupotřebitelná, další stopa byla domácí osoby a poslední stopa byla ztotožněna. Policejní orgán tedy získal daktyloskopickým zkoumáním pachatele trestného činu.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Libeň
Zenklova 212/17, 180 00 Praha 8

Č. j. ORIII-2208-8/TČ-2011-001314

Praha 8 11. února 2011
Počet stran: 1

Policie ČR
Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy
Odbor kriminalistické techniky a expertiz
Kongresová 2
140 00 Praha 4

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy	
Došlo:	21. 11. 2011
KRAJ:	1001
Č. j.:	10KTE-2011-9
Počet listů:	1
Přílohy:	1/2 + 102

ŽÁDOST O ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ
z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

Podle § 105/1 tr. řádu žádám Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Odbor kriminalistické techniky a expertiz, jako ústav specializovaný na znaleckou činnost ve smyslu § 21 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, v oboru kriminalistika

o zpracování odborného vyjádření ve věci:

NP VLOUPÁNÍ DO RESTAURACE

ze dne: 11.02.2011

místo: PRAHA 8, ul. NOVÁKOVÝCH, čp. indická restaurace Curry House

popis a bližší specifikace skutku:

v uvedené dobu na uvedeném místě NP vypáčil dveře zadního vchodu ze dvora do restaurace Curry House, ze které následně odcizil: PC s monitorem zn. Dell nezj.v.č., 3x sud s pivem, alkoholické nápoje, fin. hotovost 3.000,- Kč., 2x soška Slon a klíče od předních dveří. Poškozením dveří vznikla škoda ve výši 7.000,- Kč. a odcizením věcí vznikla škoda ve výši 34.500,- Kč.

poškozený:

Md Saiz Uddin Hassan MAMUN, nar. .1966, trv. bytem SEZEMÍNSKÁ PRAHA
5, STP: Bangladěš

podezřelý (obviněný):

neznámý pachatel

Za účelem zpracování odborného vyjádření zasílám k posouzení nebo k porovnání v kriminalistických sbírkách:

- č.1 - Daktyloskopická , , místo zajištění: vnitřní strana dveří ze dvora
- č.6 - Daktyloskopická , , místo zajištění: průsvitné desky na výčepním pultě
- č.7 - Daktyloskopická , , místo zajištění: průsvitné desky na výčepním pultě
- KODO

2. strana

Žádosti o provedení odborného vyjádření

Žádám o posouzení výše uvedených předmětů a vypracování odborného vyjádření, ve kterém budou zodpovězeny následující otázky:

- vyhodnocení stop z hlediska upotřebitelnosti k dalšímu zkoumání
- vyloučení domácích osob
- porovnání se sbírkou

Vyžádané odborné vyjádření zpracujte tak, aby bylo zřejmé z jakých skutkových podkladů vychází, případně jakým postupem bylo dosaženo v něm uvedených závěrů.

Pro vypracování a doručení odborného vyjádření stanovuji lhůtu do **dle možností OKTE**. Odborné vyjádření je třeba vypracovat ve **2** vyhotoveních.

Souhlasím se založením stopy do sbírky stop, pokud o to znalecké pracoviště projeví zájem.

Poučení:

Podle § 105 odstavce 2 tr. řádu osoba, od níž se odborné vyjádření požaduje, nesmí být pro svůj poměr k obviněnému, jiným osobám zúčastněným na trestním řízení nebo pro svůj poměr k věci podjatá.

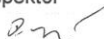
Podle § 8b odst. 1 tr. řádu ten, komu byly orgánem činným v trestním řízení poskytnuty informace o totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby nebo svědka, pro účely trestního řízení nebo k výkonu práv nebo plnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem, je nesmí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům.

Podle § 8b odst. 2 tr. řádu nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin kuplířství nebo šíření pomohrafie nebo některý z trestných činů proti životu a zdraví, svobodě a lidské důstojnosti nebo proti rodině a mládeži.

Zákaz zveřejnění informací neplatí z důvodů uvedených v ustanovení § 8b odst. 5 trestního řádu.

Porušení této povinnosti může být postíženo v případě fyzické osoby podle § 44a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, pokutou až do výše 1.000.000,-Kč, v případě spáchání tiskem, filmem rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do výše 5.000.000,-Kč. Právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě může být za tento správní delikt, podle § 45a zákona č. 101/2000 Sb., uložena pokuta až do výše 1.000.000,-Kč, v případě spáchání tiskem, filmem rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do výše 5.000.000,-Kč nebo může být toto jednání posouzeno jako trestný čin neoprávněné nakládání s osobními údaji podle § 180 trestního zákoníku.

prap. Bc. Ivana Martišková
inspektor

Za policejní orgán:
npor. Bc. Petr Šurian
vedoucí oddělení

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Odbor kriminalistické techniky a expertiz
I. oddělení

Č. j. KRPA-1081-1/OKTE-2011-Ex-Da

Praha 7. dubna 2011

Výtisk číslo: /3

Počet listů: 1

Přílohy: 1 obálka

PČR OŘ Praha III.
MOP LIBEŇ
Světova 1 180 00 Praha 8

ODBORNÉ VYJÁDRĚNÍ

ve smyslu ust. § 105/1 trestního řádu

z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

k č. j. ORIII-2208-8/TC-2011-001314, ze dne 11.2.2011; na OKTE došlo dne 21.2.2011.

K případu: **VLOUPÁNÍ DO RESTAURACE**
Obec: PRAHA 8
Ulice: NOVÁKOVÝCH č.p.:
Spácháno: od 11.2.2011 do 11.2.2011
Poškozený: MAMUN MD SAIZ UDDIN HASSAN, nar. ...1966
Podezřelý: NP

Ke zkoumání předloženo:

daktyloskopická stopa č. 1, 6 a 7, 1x KODO

Je požadováno:

- vyhodnocení stop z hlediska upotřebitelnosti k dalšímu zkoumání
- vyloučení domácích osob
- porovnání se sbírkou

Výsledek zkoumání

Při hodnocení zajištěných daktyloskopických stop ozn.č.: 1, 6 a 7 bylo zjištěno, že stopa označené č.: 1 je neupotřebitelná. Daktyloskopické stopy ozn. č. 6 a 7 jsou upotřebitelné.

Upotřebitelné daktyloskopické stopy ozn.č.: 6 a 7 byly vzájemně porovnány s kontrolními otisky prstů a dlaní, a bylo zjištěno, že daktyloskopická stopa č. 6 je s nimi shodná. U stopy ozn.č. 7 shoda zjištěna nebyla.

Upotřebitelná daktyloskopická stopa ozn.č.:7 byly porovnány s otisky prstů uloženými ve sbírce systému AFIS BIS a bylo zjištěno, že je shodná s otiskem prostředníku levé ruky na daktyloskopické kartě ID 101056733401, znějící na jméno XY. Jedná se tedy o otisk prstu jedné a téže osoby.

Vypracovala:
por. Marcela Sládečková DiS.
komisár

mjr. JUDr. Jaroslav Rosenkranz
vedoucí OKTE

10 Mezinárodní spolupráce

Kriminalistická daktyloskopie se již zdaleka nevyužívá pouze pro účely objasňování trestných činů, ale i ke kontrole provádění azylové politiky a nelegální migrace cizinců. Evropská unie jako představitel moderní a progresivní metody integrace evropských států řeší již dlouhá léta problematiku nelegální migrace a jednotné azylové politiky.

Na základě nařízení Komise Evropské unie započal jednotný postup v řešení těchto úkolů. Zásadním rozhodnutím odpovědných orgánů Evropské unie bylo provádět kontrolu azylové politiky za využití automatizovaných daktyloskopických systémů. Řešením bylo vybudování velkého systému AFIS. Tento systém byl nazván EURODAC.

Eurodac vznikl na základě Nařízení Rady Evropské unie č. 2725/2000 za účelem efektivní aplikace Dublinské úmluvy členských států Evropské unie v rámci určení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v jednom z členských států. Na základě tohoto nařízení byl k 1. lednu 2001 uveden do zkušebního provozu daktyloskopický identifikační systém.

Pro realizaci úkolu Eurodac byla zvolena americká firma Kogent. Z produktů zmíněné firmy bylo vytvořeno centrum automatizovaného identifikačního systému vybaveného velkým množstvím prohledávačů, pomocí nichž je prováděna verifikace zaslaných otisků prstů z jednotlivých národních systémů Afis.

Eurodac je tedy evropská databáze otisků prstů zřízená s jediným cílem: identifikovat žadatele o azyl, do které mají přístup všechny členské země Evropské unie. Všem žadatelům starším 14 let jsou snímány otisky prstů a ty jsou v digitalizované formě posílány do Centrály Eurodacu, kde jsou porovnávány.

Po přijetí České republiky do Evropské unie v roce 2004 bylo vybudováno národní pracoviště Eurodac na Kriminalistickém ústavu Praha. Sem jsou zejména z hraničních přechodů nebo z azylových zařízení zasílány otisky cizinců k porovnání. Otisky prověřované osoby jsou zasílány do technologického ústředí systému Eurodac v Lucemburku, odkud jsou otisky zasílány na národní pracoviště Eurodac jednotlivých členských států k porovnání. V případě ztotožnění dochází k předání cizince do země

prvního záchytu. Tímto opatřením se mimo jiné zamezuje podávání a vyřizování opakovaných žádostí o azyl v různých zemích Evropské unie, s čímž bylo například spojeno neoprávněné čerpání různých forem sociálních podpor těmito osobami.

Eurodac se skládá ze tří databází s kapacitou milionů otisků prstů. Zmíněné tři databáze obsahují otisky deseti prstů přesně definovaných okruhů migrantů. Jsou to osoby, které byly zadrženy při protiprávním přechodu vnější hranice Evropské unie, dále osoby, které byly zadrženy při protiprávním pobytu na území Evropské unie a nakonec osoby, které požádaly o azyl.

Eurodac je další z počítačových systémů, používaných Policií České republiky, který výrazně urychluje a zefektivňuje práci policistů.

Závěr

Bakalářskou práci jsem věnovala problematice kriminalistické daktyloskopické expertizy, jejímu využití v policejní praxi a zpracování výsledků jejího využití na území České republiky.

Domnívám se, že cíle mé práce, vytyčené v úvodu, byly dosaženy v rámci jednotlivých kapitol. Snažila jsem se upozornit na význam a důležitost daktyloskopie v policejní praxi. V úvodu jsem zmínila vznik daktyloskopie, její historický vývoj a její zakladatele. Rozebrala jsem fyziologické zákony daktyloskopie a upřesnila zákonitosti, kterými se řídí. Ve své práci jsem se zabývala tím, jakým způsobem daktyloskopické stopy vznikají a jak se dělí a jaký mají význam. Detailně jsem rozpracovala způsoby jejich zajišťování a zkoumání. Zmínila jsem zde automatizované identifikační systémy, jejichž zavedení do praxe si vyžádalo změnu stylu práce, nutnost rekvalifikace pracovníků. Zavedení těchto systému způsobilo zrychlení a zefektivnění práce daktyloskopických expertů. Na příkladech z praxe jsem uvedla konkrétní postup zpracování daktyloskopických expertiz, které jsou zasílány na pracoviště, kde jsem služebně zařazena. Upozornila jsem na nejčastější nedostatky, se kterými se při své expertizní činnosti setkávám.

Jak jsem v této práci uvedla, kriminalistická daktyloskopie je jednou ze základních identifikačních metod kriminalistiky, která přináší jednoznačné závěry o objektech, které stopu zanechaly, tedy jednoznačně potvrzuje nebo umožňuje vyvrátit to, zda daná osoba se na místě činu nacházela či nikoli.

Kriminalistická daktyloskopie není pouze satelitem trestního práva, který jej v řízení před soudem může podporovat, ale také je samostatným oborem, který zkoumá a vyhledává nové možnosti, postupy a prostředky, kterými lze daktyloskopické stopy vyhledat, zajistit a zkoumat.

Tento obor kriminalistiky je také důležitý pro praktický výkon činností policejních a jiných orgánů činných v trestním řízení, zejména proto, že umožňuje vytyčovat, vyvracet nebo potvrzovat kriminalistické verze, ať už je to k osobě pachatele nebo k jiným osobám, které se na místě činu vyskytovaly.

Význam této práce spočívá v tom, že jsem přehledně a předpokládám i srozumitelně seznámila odbornou i širší veřejnost s kriminalistickou daktyloskopií, možnostmi jejího využití a také jsem uvedla možnosti mezinárodní spolupráce v tomto oboru v rámci Europolu a Interpolu.

Vzhledem k tomu, že prakticky víc jak jedno desetiletí intenzivně pracuji v tomto oboru, a že během této doby byly zdokonaleny metody a postupy vyhledávání, zajišťování a zkoumání daktyloskopických stop a byly vyvinuty nové přístroje k expertiznímu zkoumání a prostředky pro vyhledávání a zajišťování stop na místech činů, mám za to, že daktyloskopie je neustále živou kriminalistickou disciplínou, která bude přinášet nové poznatky, metody a postupy, jak zkvalitnit práci na místě činu a zdokonalit expertizní zkoumání daktyloskopických stop a objektů. Daktyloskopické stopy patří v kriminalistické praxi mezi nejfrekventovanější druh kriminalistických stop a daktyloskopie umožňuje na jejich základě objektivní a jednoznačnou identifikaci osob. Z toho vyplývá její obrovský význam v oblasti trestního práva, především v oblasti dokazování, ale ve svém důsledku má i význam celospolečenský.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. HLAVÁČEK, J., PROTIVINSKÝ, M. a kol. *Praktická kriminalistika*. Praha : Tiskárna MV, 2006. 418 s. ISBN 80-8469-052-1.
2. MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2001. 374 s. ISBN 80-7179-362-0.
3. NOSEK, V. *Daktyloskopie, cheiroskopie, podoskopie*. 1.vyd. Kroměříž : L.Gusek, Národní správa, 1947. 110 s.
4. PJEŠČAK, J. a kol. *Kriminalistika*. Praha : Naše vojsko, 1982, 261 s. ISBN 28-020-82.
5. PROTIVINSKÝ, M., KLVANA, K. *Základy kriminalistiky*. Praha : Armex Publishing s.r.o., 2007, 198 s. ISBN 978-80-86795-50-8.
6. PORADA, V. *Teorie kriminalistických stop a identifikace*. 1. vyd. Praha : Academia, 1987. 214 s.
7. PORADA, V., a kol. *Kriminalistika*. 1. vyd. Brno : Akademické nakladatelství Cerm, s.r.o., 2001. 367 s. ISBN 80-7204-194-0.
8. STRAUS, J., a kol. *Kriminalistická technika (pro kurz kriminalistických expertů)*, 1.vyd. Praha : Policejní akademie ČR, 2003. 174 s. ISBN 80-7251-165-3.
9. STRAUS, J., PORADA, V., a kol. *Kriminalistická daktyloskopie*. 1. vyd. Praha : Policejní akademie ČR, 2005. 285 s. ISBN 80-7251-192-0.
10. SUCHÁNEK, J., a kol. *Kriminalistika-kriminalisticko technické metody a prostředky*. 1. vyd. Praha : Policejní akademie ČR, 1996. 254 s. ISBN 80-85981-21-1.

Elektronické zdroje

1. JEDLIČKA, M. *Kriminalistická daktyloskopie*. [online]. 2003 [cit. 2010-11-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.spsmvbr.cz/osobni/jedlicka/daktyl/daktyl.html>>.
2. JEDLIČKA, M. *Muzeum zla*. [online]. 2009 [cit. 2010-11-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.kriminalistika.eu/muzeumzla/bertilon/bertilon.html>>.

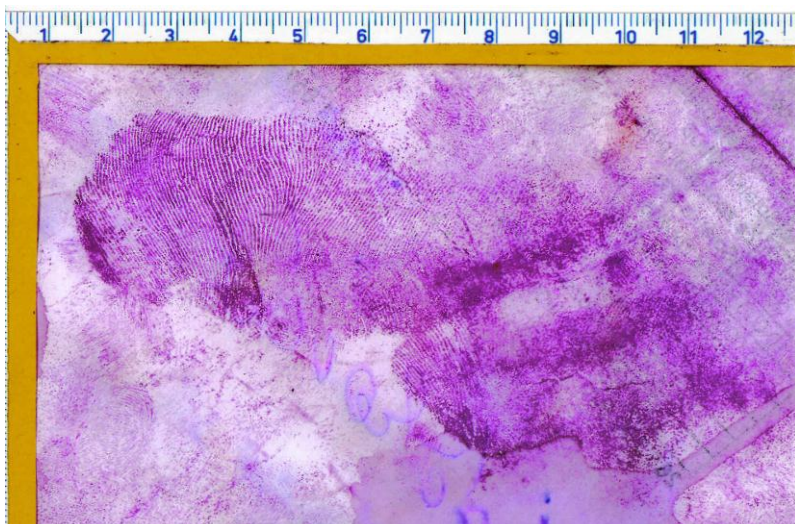
3. KOUKAL, M. *Seriál: věda na stopě zločinu*. [online]. 2006 [cit. 2010-11-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.21stoleti.cz/view.php?cisloclanku=2006012038>>.
4. STRAUS, J. *Příspěvek k teorii identifikace objektů a identifikace systémů*. [online]. 2004 [cit. 2010-11-05]. Dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz/casopisy/kriminalistika/2002/02_03/straus.html>.
5. STRAUS, J. *Příspěvek ke snímání daktyloskopických otisků prstů z kůže mrtvol*. [online]. 2004 [cit. 2010-11-06]. Dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz/casopisy/kriminalistika/2003/03_03/martin.html>.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- AFIS 2000, *Příručka ke kurzu pro obsluhu pracovních stanic*. Printrak International Inc., 1994.
- DIVIŠ, P. *Identifikace osob podle obrazců papilárních linií*. Praha, 2007. 52 s. Bakalářská práce (Bc.). Policejní akademie ČR. Bezpečnostně-právní fakulta.
- HOLUBEC, J., HLAVÁČEK, J. AFIS pro 21. století. *Odborná sdělení kriminalistického ústavu*, 1995.
- PRINTRAK BIS, *Příručka uživatele modulu MultiPrint Station, MorphoTrak* SAFRAN Group, 2010.

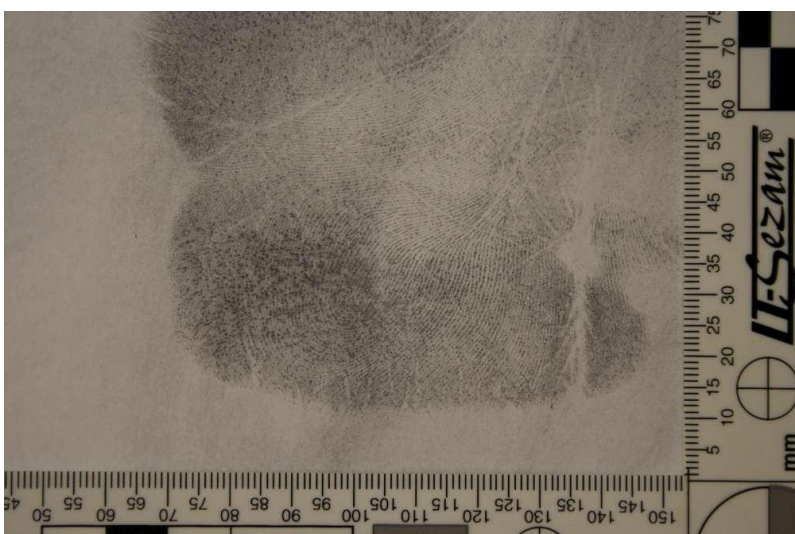
Přílohy

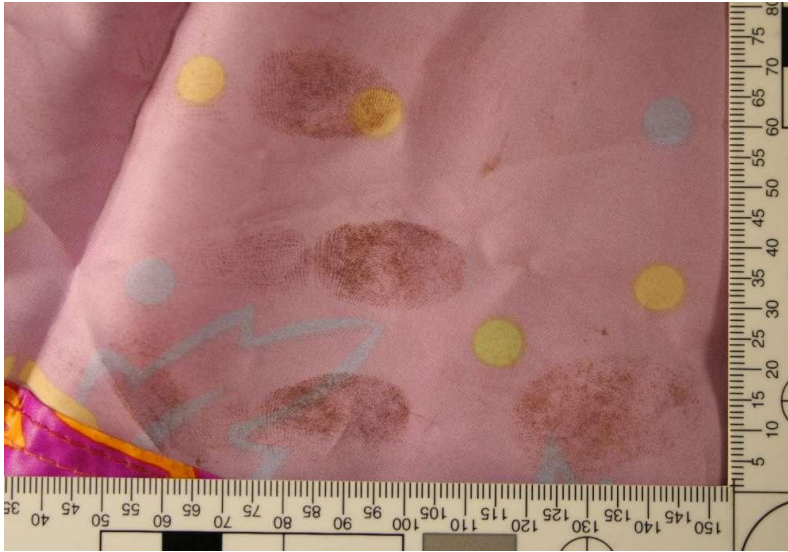
Obrázek stopy vyvolané ninhydrinem (červené zbarvení papilárních linií je typické) – chemická metoda

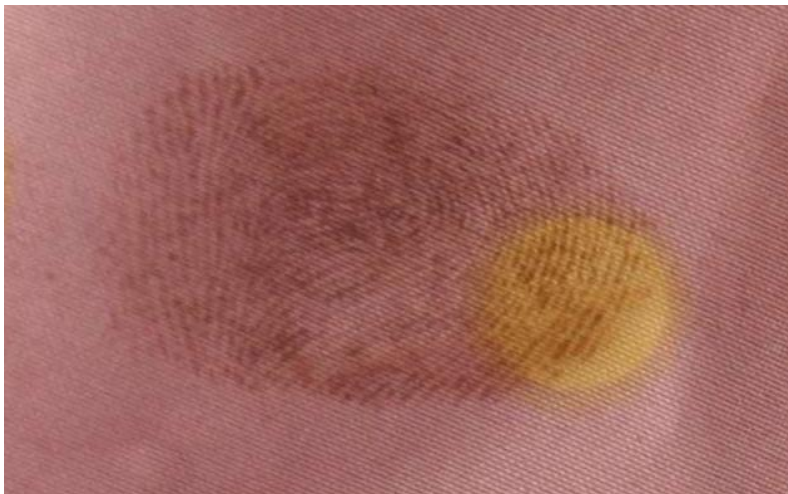
Vyvolání stopy za pomoci prášku ferropodium a magnetického štětce – fyzikální metoda

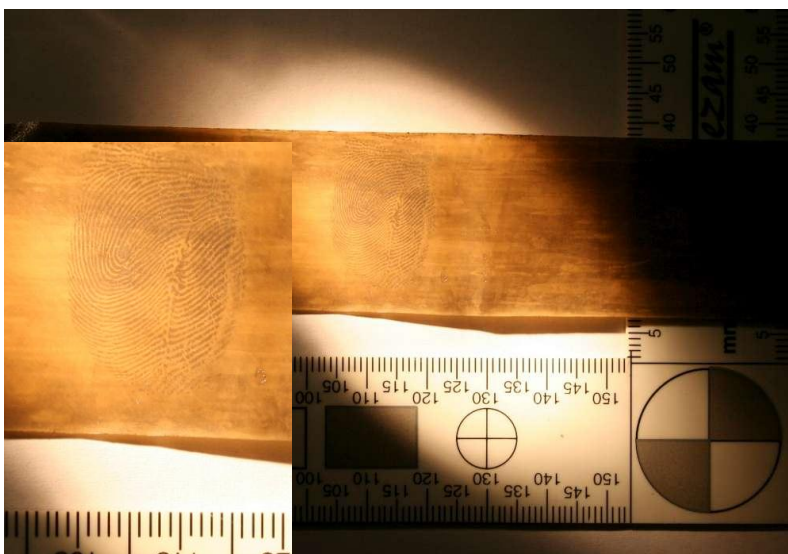
Detail stopy vyvolané fyzikální metodou – ferropodium

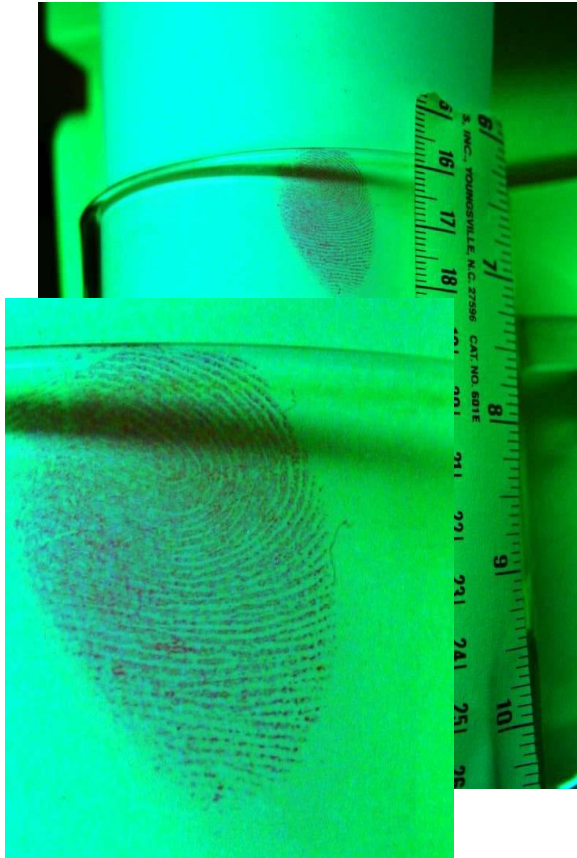
Stopa na látce
vyvolaná práškem
Tkanol – fyzikální
metoda

Detail stopy –
patrná osnova
tkaniny

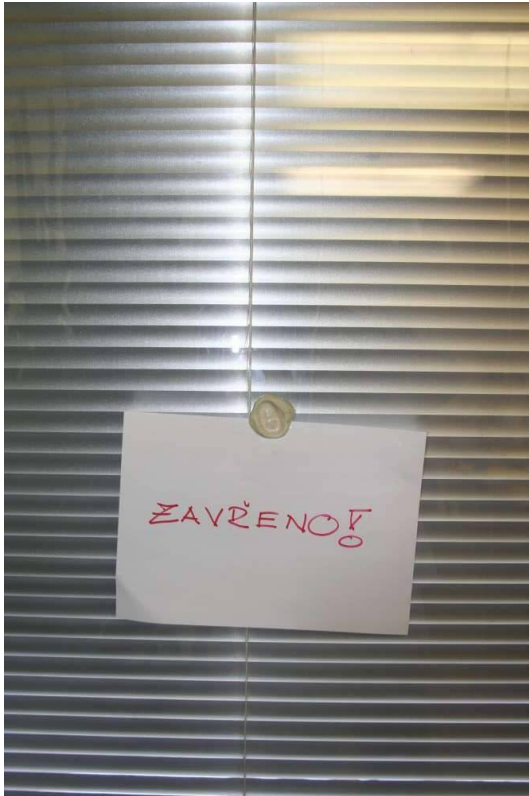
Stopa na lepidivé
straně lepicí pásky
zajištěná za
pomoci vývojky
a prášku Sticky- side
Powder – fyzikální
metoda

Krvavý otisk prstu na sklenici zajištěný za pomoci fotoaparátu s filtry světla

Daktyloskopická karta

 DAKTYLOSKOPICKÁ KARTA		504066			 101050406601																					
Příjmení: ██████████ Datum narození: ██████████ R. č.: ██████████		Jméno: Vladimír Rodné příjmení: ██████████ Místo narození: Brno		Národnost: česká Jméno otce: Vladimír Jméno matky (rodné příjmení): Julie roz. Gažiová		Pohlaví: muž ☒ žena ☐ Výška v cm: 175 Barva ¹⁾ očí: 4 Barva ²⁾ vlasů: 3 Barva ³⁾ obličej: 3																				
Trvalý pobyt: Brno, Dornych, Trnitá 216/25a Číslo, datum a místo vydání dokladu totožnosti (OP, pas, aj): bez Daktyloskopován dne: 5.6.2006 Kde: MO PČR Kobylisy OŘ Praha III Pro: kapesní krádež Ev. číslo foto: 6, ORIII-41/M04-2006 Podpis daktyloskopujícího: Podpis daktyloskopovaného: Poznámky: ██████████ ██████████ ██████████		<table border="1"> <tr> <td>P1</td> <td>P2</td> <td>P3</td> <td>P4</td> <td>P5</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>L1</td> <td>L2</td> <td>L3</td> <td>L4</td> <td>L5</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					P1	P2	P3	P4	P5						L1	L2	L3	L4	L5					
P1	P2	P3	P4	P5																						
																										
L1	L2	L3	L4	L5																						
																										
Levá ruka (kontrolní otisky čtyř prstů)		Kontrolní otisky palců		Pravá ruka (kontrolní otisky čtyř prstů)																						
		<table border="1"> <tr> <td>Levý</td> <td>Pravý</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>		Levý	Pravý																					
Levý	Pravý																									
																										
<small> 1) Uveďte důvod daktyloskopování osoby. 2) Viz kódový štítek strana listopisů. 3) Uvádí se fakultativně, pokud se podaří zjistit národnost, u cizinců uvést státní příslušnost. </small>																										

Vtisk prstu ve žvýkačce zanechaný pachatelem loupežného přepadení v pobočce banky

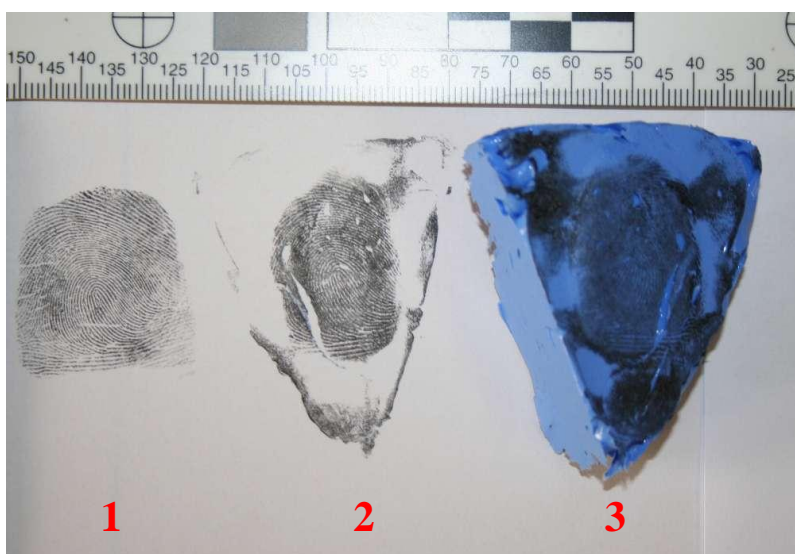
Detail stopy

Způsob zajištění
plastické stopy
za pomoci zádržné
„kapsy“ a odlévací
hmoty

V tomto případě
se jedná o
dvousložkovou
hmotu
STOMAFLEX
CREME

č.1: otisk prstu
pachatele
č.2: otisk odlitku
stopy
č.3: odlitek stopy

Mumifikovaný
prst mrtvoly

Prst utopence po
odstranění svrchní
části pokožky

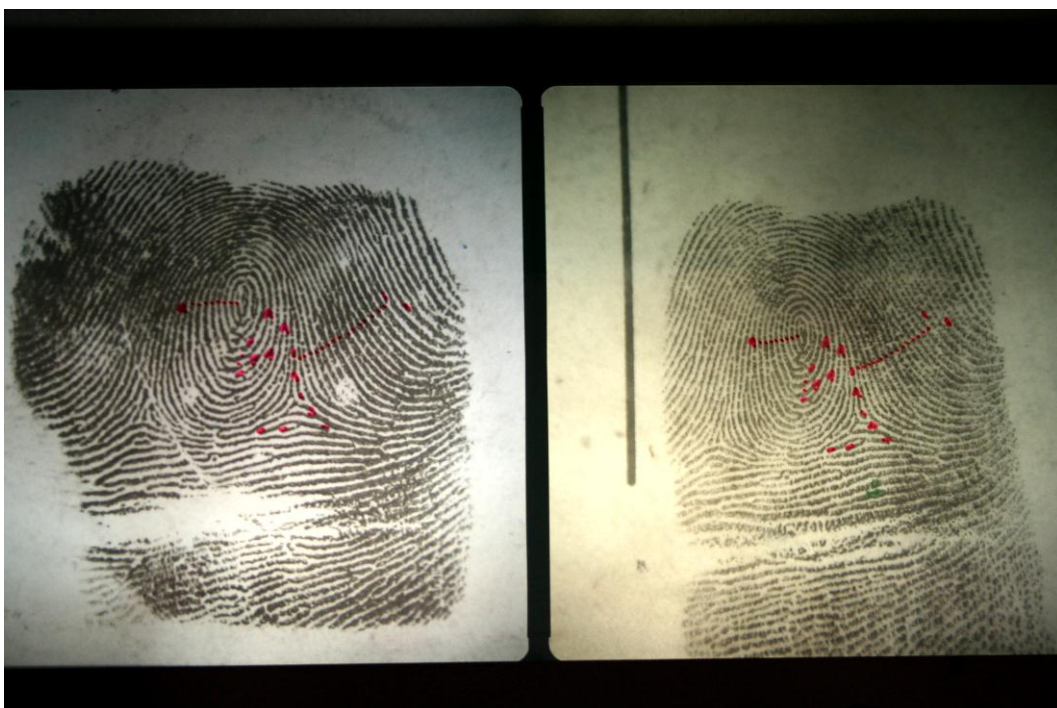

Detail prstu utopence
po odstranění svrchní
části pokožky

Daktyloskopický komparátor –
zobrazuje v sedminásobném
zvětšení

Ukázka porovnávání otisků prstů v komparátoru za pomoci odpočítávání markantů

Přehledná tabulka zpracovávaných daktyloskopických karet

Statistika krim. dkt. expertiz na KÚP				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
KARTY	došlé	KÚ	tr. řízení	9 525	7 737	7 653	17 418	19 635	15 616	14 111	
			Eurodac	in. natura	9 572	2 453	912	719	921	228	307
				LSS	12 528	9 944	6 274	4 545	2 953	2 924	2 068
			INTERPOL	1 352	3 005	5 101	3 384	3 984	3 941	3 454	
		OKTE Praha	tr. řízení	5 130	3 743	5 310	4 160	4 524	4 602	2 355	
		celkem	38 107	26 882	25 250	30 226	32 017	27 311	22 295		
	zpracované	KÚ	tr. řízení	7 202	6 560	6 849	9 019	11 226	9 678	5 846	
			Eurodac	in. natura	7 712	1 464	677	2 272	900	228	307
				LSS	12 696	9 586	6 655	4 531	2 972	2 924	2 068
			INTERPOL	980	2 876	5 377	3 529	3 910	3 925	3 424	
		OKTE Praha	tr. řízení	3 243	2 061	2 653	3 465	3 210	3 150	1 397	
	celkem	31 233	22 547	21 431	22 816	22 218	19 905	13 042			
	vrácené	KÚ	tr. řízení	71	21	9	58	119	173	181	
			CPP	58	4	11	2	14	2	1	
		celkem	129	25	20	60	133	175	182		

Přehledná tabulka zpracovávaných a ukládaných daktyloskopických stop z míst TČ

Statistika krim. DKT. expertiz Policie ČR				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
STOPY	KÚ	zaslané z OKTE	Praha	821	391	102	55	230	67	14	
			Kladno	668	408	304	313	336	491	424	
			Č. Budějovice	28	51	31	27	46	237	225	
			Plzeň	60	38	24	43	0	245	141	
			Ústí n/L.	1981	1649	1475	1520	1450	1 792	1 289	
			Hr. Králové	74	151	103	93	126	120	125	
			Brno	202	365	294	254	146	447	451	
			Ostrava	241	283	358	527	464	476	673	
			KÚP	553	732	871	1098	0	1 207	1 508	
			INTERPOL	129	181	159	259	666	591	401	
	celkem	4655	4249	3649	3900	134	5 123	5 251			
	Počet příloh ke zpracování na KÚ				1669	2219	3016	5449	3598	5 121	4 531
	Počet předložených otisků domácích osob				105	228	176	237	556	204	287

Přehledná tabulka využitelnosti daktyloskopických stop a sbírky k individuální identifikaci osob

Statistika krim. DKT. expertiz na KÚP			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
SHODY	1. ODDĚLENÍ	OAMP HITY	dotazy do zemí EU	72	0	199	294	242	242	257
			expertizy z ČR	442	580	198	308	393	973	277
		otisk x otisk	identifikace osob z databáze	400	423	165	233	885	1308	235
			shody DKT karet-občan EU	450	589	176	194	324	913	247
		otisk x stopa	ident.osob podle DKT stopy	102	84	156	91	47	131	66
			shoda s krim.stopou - občan EU	8	2	10	28	47	49	34
	celkem			1 474	1 678	904	1 148	1 938	3 616	1 116
	2. ODDĚLENÍ	otisk x otisk	ident. DKT stop a osob v ČR	30	8	38	1	14	22	0
		otisk x stopa		33	1	35	0	0	1	1
		stopa x otisk		140	139	324	431	495	634	505
		stopa x stopa		7	28	14	25	17	45	58
		celkem			210	176	411	457	526	702
	CELKEM			1 684	1 854	1 315	1 605	2 464	4 318	1 680